

An isometric illustration of a city street scene. In the center, a large, multi-story building is shown in a cutaway style, revealing its internal structure and colorful rooms. The building has a mix of yellow, orange, and red tones. To the right, a pink building with arched windows and balconies stands. The street is populated with various people: some walking, some on bicycles, and some sitting on benches. There are several trees of different sizes and colors (green, brown) scattered throughout the scene. The overall style is colorful and detailed, with a focus on urban life and architecture.

BALANÇ 2016-2020
PLA PEL DRET
A L'HABITATGE DE
BARCELONA
2016-2025

Institut Municipal de l'Habitatge i Rehabilitació
Ajuntament de Barcelona

Març 2022

ÍNDEX

Cinc anys del pla pel dret a l'habitatge de Barcelona 2016-2025	04
1. Dret a la informació i accés a les dades	09
Dret a la informació i accés a les dades	11
2. Atenció i prevenció de la pèrdua de l'habitatge	15
Ajuts al pagament del lloguer	18
Prevenció i atenció a l'emergència i als col·lectius vulnerables	20
Transparència i accessibilitat	26
3. Rehabilitació	30
Ajuts a la rehabilitació i a la regeneració urbana	32
Nous projectes en curs	41
4. Bon ús de l'habitatge	43
Disciplina d'habitatge i antiassetjament	45
5. Ampliació del parc assequible	50
Ampliació del parc assequible	51
Promoció d'habitatge assequible	52
Política de sòl	57
Adquisició d'habitatge	58
Captació d'habitatge amb destí a lloguer assequible	60
Ajuts al pagament del lloguer	62
Gestió del parc públic	66

CINC ANYS DEL PLA PEL DRET A L'HABITATGE DE BARCELONA 2016-2025

Lucía Martín González
Regidora d'Habitatge i Rehabilitació
de l'Ajuntament de Barcelona

El Pla pel dret a l'habitatge 2016-2025 es va redactar en un context post crisi econòmica marcat per un **atur elevat, l'augment de l'esforç econòmic de les llars destinat a l'habitatge, i la manca d'una política pública d'habitatge ben finançada i sostinguda en el temps.**

En aquell moment preocupaven especialment **la manca de parc públic, els desnonaments** per execucions hipotecàries, i **l'augment del preu dels lloguers**. El context global, per la seva banda, estava marcat per **l'increment dels pisos turístics il·legals i l'aterratge de fons voltors.**

En aquest context, el Pla pel dret a l'habitatge va marcar uns objectius i una bateria d'estratègies i actuacions per deixar enrere determinades situacions, i avançar en els drets habitacionals a la ciutat. Tant **els objectius com les estratègies es van fixar a través d'un exigent procés de participació ciutadana.**

- » A l'equador del seu desplegament, i en un moment marcat per la crisi climàtica i sanitària, es fa necessari avaluar-ne el grau d'acompliment i els factors que hi han incidit. És per aquest motiu que des de l'Ajuntament de Barcelona hem impulsat un procés de revisió amb la participació de les entitats que formen part del **Consell de l'Habitatge Social de Barcelona** i dels equips tècnics municipals.
- » Des de la seva aprovació el 2016, s'han posat en marxa nombroses iniciatives i han aparegut nous fenòmens amb efectes en el dret a l'habitatge. Un element clau ha estat el reforç de l'organització ciutadana i el **sorgiment de nous agents socials** com el Sindicat de Llogateres i el **reforç de sindicats, grups de barri, associacions i plataformes veïnals** de denúncia com l'Aliança contra la Pobresa Energètica. Aquestes entitats han reforçat les existents i han esdevingut agents de defensa i reivindicació de drets amb una àmplia actuació en el camp legislatiu i d'incidència política. La seva denúncia ha posat sobre la taula el gran desequilibri entre les persones i els grans poders immobiliaris.

Pel que fa al coneixement del mercat de l'habitatge ha estat rellevant el paper de l'**Observatori Metropolità de l'Habitatge de Barcelona** (O-HB), creat juntament amb l'Àrea Metropolitana de Barcelona, la Diputació de Barcelona i la Generalitat de Catalunya, que ha permès oferir dades objectives entorn a la distribució de la propietat immobiliària o el funcionament de les ofertes de lloguer.

- » Alhora, el període 2016-2020 ha estat marcat pel flux d'inversió internacional al mercat immobiliari, especialment orientat al lloguer i a l'habitatge per a ús turístic (HUT). Per fer-hi front, **Barcelona s'ha situat a l'avantguarda internacional amb el desplegament de polítiques d'habitatge ja en funcionament a d'altres ciutats com París, Londres o Nova York.** En són exemple el destí parcial del **30% d'habitatges amb protecció oficial (MPGM 30%)** en sòl urbà consolidat, l'impuls d'una **disciplina d'habitatge, l'adquisició d'habitatges al mercat privat, i el control dels HUT.**
- » En l'àmbit de la prevenció de la pèrdua de l'habitatge s'ha creat la **Unitat Antidesnonaments**, que disposa d'un equip específic a cada districte, facilita la mediació amb la propietat i acompanya les famílies en tot moment. Alhora, s'ha implantat la **Unitat Antiassetjament i de Disciplina de l'Habitatge** amb la voluntat de revertir males pràctiques com l'assetjament immobiliari, l'existència de pisos buits, els usos irregulars dels habitatges protegits o el mal estat de conservació dels habitatges, entre d'altres.

8.000 nous habitatges per allotjat unes 20.000 persones, amb un cost estimat de 1.200 M€

Pel que fa l'ampliació del parc públic, actualment Barcelona es troba immersa en un ambiciós pla de construcció que permetrà generar 8.000 nous habitatges per allotjar unes 20.000 persones, amb un cost estimat de 1.200 M€. Aquest pla parteix d'un nou paradigma que es basa en el manteniment de la propietat municipal del sòl, la col·laboració públicsocial i publicocooperativa, així com l'aposta pel lloguer públic i el model cooperatiu en cessió d'ús.

Els esforços en l'àmbit de la construcció coincideixen amb una **agorada política de compres** que ha permès **incorporar un miler de pisos** al parc municipal. Aquestes compres no només han ampliat l'escàs parc públic en zones centrals de la ciutat, sinó que han evitat processos d'expulsió. I finalment, la captació de pisos del mercat privat cap al lloguer assequible. Aquests anys la Borsa de Lloguer social ha revertit la tendència decreixent i s'han creat nous programes de captació que actualment compten amb 1.243 habitatges.

Aquests anys ha culminat la creació d'**Habitatge Metròpolis Barcelona**, el primer operador publicoprivat per fer lloguer protegit a l'àmbit metropolità, i s'ha fet un nou pas en la **col·laboració publico-social-cooperativa** amb la signatura d'un conveni per a la construcció i rehabilitació de 1.000 llars.

- » Barcelona també ha sigut pionera en el desplegament de sistemes constructius innovadors amb la licitació de les primeres promocions d'**habitatge industrialitzat** i l'impuls de tres promocions d'**allotjaments de proximitat provisionals (APROP)**, construïts a partir de contenidors marítims reciclats, que permeten donar resposta a l'emergència habitacional i a la necessitat de generar nous allotjaments assequibles i sostenibles en un termini molt inferior a la promoció tradicional.
- » La crisi sanitària i la necessitat del confinament han fet aflorar els enormes desequilibris en les condicions habitacionals a la ciutat i les importants conseqüències que aquestes tenen per a la salut. En aquest sentit, s'ha confirmat l'encert de transformar la política de rehabilitació per **passar d'una lògica d'ajuts universals a un suport específic als entorns i llars més vulnerables**, en els quals s'ha demostrat que els mecanismes utilitzats fins ara no eren efectius en no estar a l'abast de moltes comunitats.

- » Amb aquesta finalitat s'ha impulsat **el Pla de barris**, que ha permès desenvolupar plans d'intervenció específica a 16 barris de la ciutat i identificar les finques d'intervenció prioritària. Per facilitar la intervenció en aquestes finques s'ha creat el **programa de Finques d'Alta Complexitat**, dirigit a comunitats que per la seva complexitat socioeconòmica acostumen a quedar fora de les convocatòries generals d'ajuts i requereixen d'un acompanyament específic per portar a terme el procés de millora.
- » Posteriorment, s'ha creat el **Programa de Regeneració Urbana**, que permet la intervenció en els conjunts urbans que requereixen un acompanyament específic i una intervenció més global que la que està únicament vinculada als edificis. En conjunt, **els programes de rehabilitació del parc privat han permès, entre el 2016 i el 2020, millorar les condicions residencials d'unes 145.000 persones**, amb una subvenció total de 126,69 M€.
- » Finalment, cal destacar que el reforç de l'organització ciutadana i de les polítiques municipals ha coincidit amb un **moment de forta inestabilitat política tant en l'àmbit català com estatal** que ha dificultat el desplegament d'una política habitacional a l'alçada dels reptes.
- » És per això que des de l'Ajuntament de Barcelona s'han multiplicat els esforços econòmics, tant a partir de recursos propis com de finançament europeu, per desplegar les previsions del Pla i fer-ne efectiu el mandat. Alhora, s'ha fet un important esforç d'incidència en l'agenda legislativa, per fer possible la recuperació de lleis suspeses i **l'impuls d'una nova legislació en l'àmbit català i estatal que possibiliti el control de preus de lloguer i reforci la garantia del dret a l'habitatge.**
- » Si el Pla ens ofereix alguna certesa és que apropar-nos a les millors pràctiques europees i internacionals requereix l'esforç de totes les administracions. Revertir cent anys de polítiques privatitzadores suposa importants inversions que cap Ajuntament pot satisfer sense la implicació de la resta de poders públics. La bona notícia és que la ciutat té la capacitat social, empresarial i cooperativa per afrontar l'embat.

DRET A LA INFORMACIÓ I ACCÉS A LES DADES

El coneixement és clau per a la implantació de polítiques. **Cal disposar de dades objectives i fiables que permetin trencar el monopoli que els agents privats del nostre país han tingut entorn de la informació vinculada al mercat de l'habitatge i als efectes de les polítiques.** Aquestes dades han de permetre analitzar períodes de temps llargs, establir comparatives i disposar d'informació detallada per adequar la política a una realitat molt canviant.

L'any 2016 es va crear l'Observatori Metropolità de l'Habitatge de Barcelona (OH-B). Va ser impulsat per l'Ajuntament de Barcelona i també l'integren la Diputació de Barcelona, l'Àrea Metropolitana de Barcelona i la Generalitat de Catalunya. L'OH-B està permetent tenir un banc de dades en l'àmbit metropolità, disponible per a totes les administracions públiques implicades, però també obert a la ciutadania.

El 2021 s'ha creat la Càtedra Barcelona d'Estudis d'Habitatge amb la voluntat de concentrar el talent acadèmic de diferents disciplines relacionades amb el problema de l'accés a l'habitatge, com el dret, l'economia o l'arquitectura, i d'impulsar la docència i la recerca en matèria de polítiques públiques d'habitatge i rehabilitació que donin resposta als principals reptes actuals i de futur. Es tracta d'una càtedra multidisciplinària, interuniversitària i amb vocació internacional que ha nascut d'un acord entre la Generalitat de Catalunya, l'Estat i quatre universitats públiques: la Universitat de Barcelona (UB), la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), la Universitat Politècnica de Barcelona (UPC) i la Universitat Pompeu Fabra (UPF).

DRET A LA INFORMACIÓ I ACCÉS A LES DADES

El PDHB va preveure la necessitat d'ampliar el coneixement en relació amb l'habitatge. Per fer-ho, a banda de les actuacions previstes al pla, s'han creat tres instruments: l'Observatori Metropolità de l'Habitatge de Barcelona, el cens d'habitatges buits de tota la ciutat (que tal com es va preveure s'ha conclòs durant el primer quinquenni del pla) i la Càtedra Barcelona d'Estudis d'Habitatge.

2016

- » Creació de l'Observatori Metropolità de l'Habitatge de Barcelona (O-HB).
- » Estudi per a la detecció d'àmbits de vulnerabilitat, punt de partida del Pla de barris.

2017

- » Establiment de l'índex de referència dels preus de lloguer.
- » Elaboració del cens d'habitatges d'inclusió de la ciutat.
- » Primer informe: L'habitatge a la metròpoli de Barcelona, sistema d'indicadors, OH-B.

2019

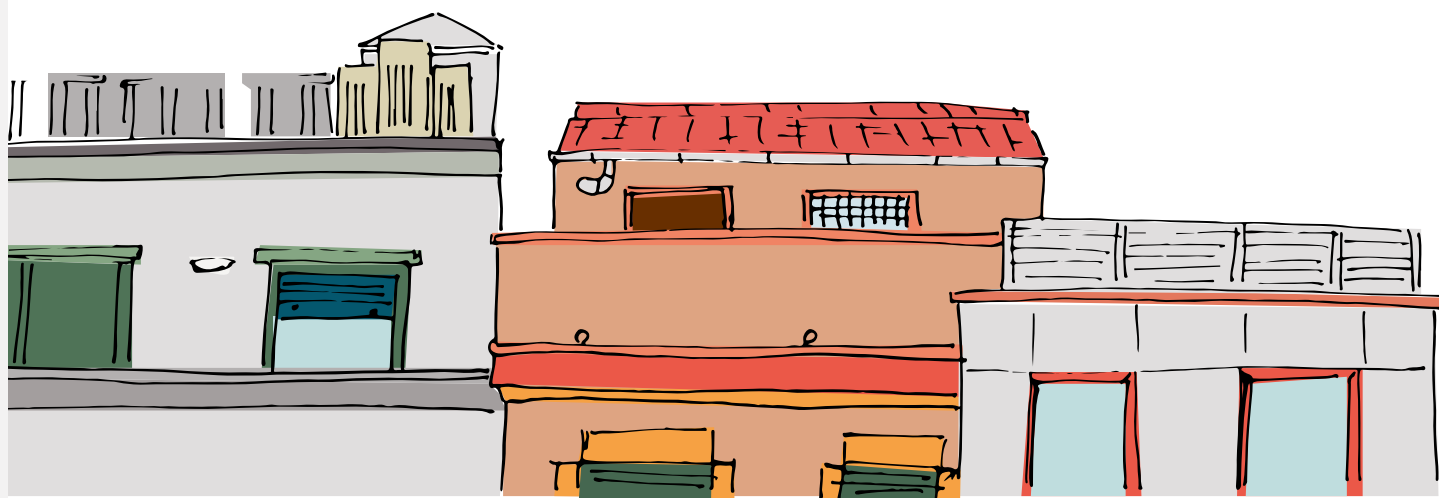
- » Finalització del cens d'habitatges buits.

2019-2020

- » Desenvolupament de la Comissió no permanent d'estudi sobre la regulació dels preus dels lloguers a la ciutat de Barcelona.

2021

- » Creació de la Càtedra Barcelona d'Estudis d'Habitatge.

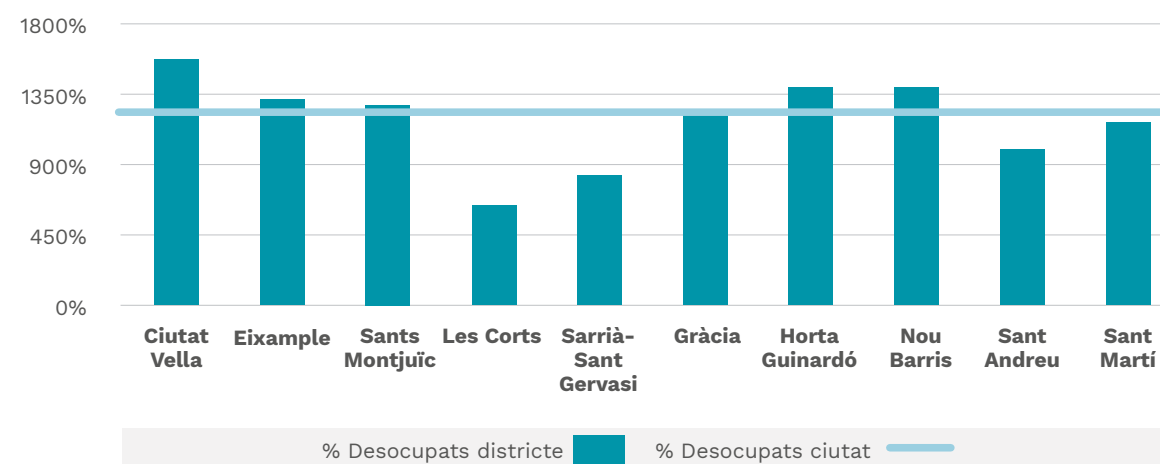

CENS D'HABITATGES BUITS

El PDHB es va comprometre a concloure el cens d'habitatges buits l'any 2020

Entre el 2016 i el 2019 s'ha dut a terme el primer cens exhaustiu de pisos buits de la ciutat, per obtenir una radiografia real de la situació. Per fer-ho, **es van visitar 103.864 pisos, un 12,6% de tots els habitatges de la ciutat**. El cens ha permès identificar 10.052 habitatges buits, un 1,22% dels habitatges de la ciutat, molt lluny dels 80.000 que estimava el cens de l'any 2011.

Percentatge d'habitatges buits identificats per districte i relació amb el conjunt de la ciutat

El percentatge d'habitatges buits identificats se situa molt lluny del 3% que es considera necessari per al bon funcionament del mercat, o del 5% que estableix Nova York com a mercat equilibrat en la seva regulació de rendes.

OBSERVATORI METROPOLITÀ DE L'HABITATGE DE BARCELONA (O-HB)

El PDHB es va comprometre a crear l'Observatori de l'Habitatge de Barcelona l'any 2016. Alhora, es comprometia a impulsar l'establiment d'un índex de referència del preu del lloguer l'any 2017.

L'Observatori Metropolità de l'Habitatge (creat el 2016) permet disposar de dades que doten les polítiques d'habitatge d'elements d'anàlisi i diagnosi, i trenquen el monopoli de la informació que fins ara tenien els agents privats com els portals immobiliaris o les entitats financeres.

PRINCIPALS EINES I ESTUDIS ELABORATS PER L'OH-B

L'OH-B ofereix suport a l'Ajuntament de Barcelona a partir de l'elaboració d'informes específics que permeten conèixer la realitat de la ciutat i dissenyar polítiques.

» Estudi per a la generació de l'índex de preus de lloguer

El 2017 es va organitzar un laboratori informatiu per elaborar l'índex de preu de referència del lloguer a l'àrea metropolitana de Barcelona. **Aquest treball va servir de base per definir l'índex de referència de preus de lloguer**, establert per l'AHC.

» Indicadors sobre l'habitatge

Des del 2017 s'ha generat un sistema d'indicadors sobre els principals temes d'habitatge. L'habitatge a la metròpoli de Barcelona, sistema d'indicadors, que inclou contingut estadístic amb l'objectiu de detectar els temes de més interès per avaluar i dissenyar les polítiques d'habitatge, **i s'ha activat un visualitzador de dades en línia**.

» Laboratoris informatius

- [Estudi comparat de la regulació del lloguer a Berlín i París, 2018.](#)
- [Estructura i concentració propietat de l'habitatge a Barcelona, 2018/2020.](#)
Anàlisi de l'estructura del parc d'habitatges a Barcelona que inclou el parc en lloguer. S'hi inclouen els grans propietaris de més de 10 i més de 15 habitatges.
- Sobrecàrrega de l'habitatge, 2018.
- Parc d'habitatge amb protecció oficial a l'AMB, 2018.

- Models de gestió de l'habitatge de lloguer, 2019.
- [Oferta i demanda del lloguer a Barcelona 2020](#). Evolució del volum i el preu mitjà mensuals d'oferta i demanda d'habitatges en lloguer, mitjançant dades dels portals immobiliaris d'Habitacleia i Fotocasa.
- Estratègies i potencial de rehabilitació, 2019.
- [Envel·liment i habitatge a la metròpoli de Barcelona, 2019](#). Perspectives de futur (any 2038) de la dimensió econòmica i socioassistencial de l'autonomia residencial de les persones grans. Se centra en la fragilitat familiar, la inestabilitat de la tinença, el sobre esforç econòmic i problemes de mobilitat.

Alguns dels coneixements clau que l'OH-B ha permès assolir són els següents:

- » La propietat de l'habitatge a Barcelona no està tan atomitzada com es pensava, i un 26,4% dels habitatges de lloguer de la ciutat està en mans de grans tenidors.
- » El preu mitjà de l'oferta de lloguer que ofereixen els portals immobiliaris hauria de baixar un 35% per ajustar-se al preu final i a la demanda.
- » La regulació del preu del lloguer és una pràctica comuna a diferents països europeus.
- » Un 42,9% de les llars de l'àrea metropolitana han deteriorat la seva situació econòmica per la crisi de la covid-19, amb un impacte més gran entre les llars de lloguer.

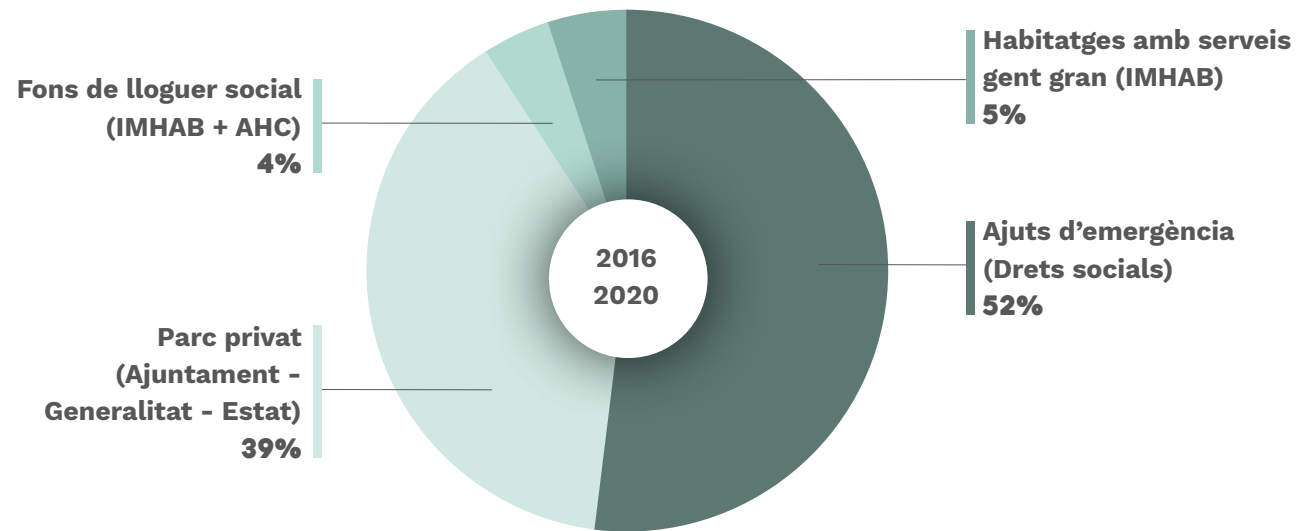
ATENCIÓ I PREVENCIÓ DE LA PÈRDUA DE L'HABITATGE

La prevenció és clau per evitar situacions d'emergència vinculades a la pèrdua de l'habitatge. Per fer-la efectiva, l'Ajuntament de Barcelona segueix impulsant la **Unitat Antidesnonaments** (SIPHO), que gràcies a la seva proactivitat ha aconseguit atendre la major part de les unitats de convivència vulnerables en risc de pèrdua de l'habitatge de la ciutat durant l'any 2020, especialment les integrades per infants i gent gran.

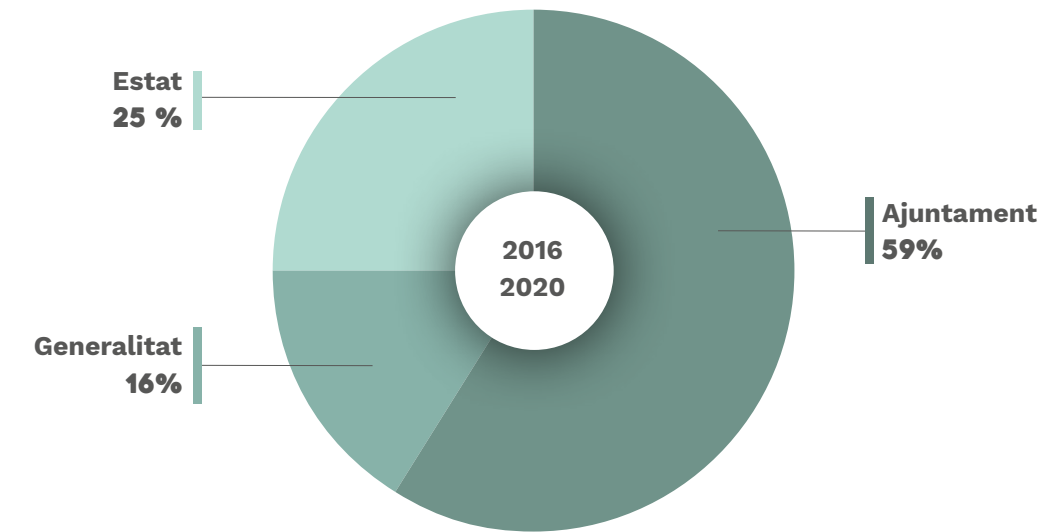
Per aconseguir-ho, s'ha treballat a partir de la **mediació** i els **ajuts al pagament de l'habitatge** per fer possible l'acord per al manteniment de l'habitatge, i s'ha seguit treballant per intentar oferir solucions, com la **Mesa d'emergències**, en el cas de pèrdua de l'habitatge.

Tipus d'ajuts al pagament del lloguer oferts a Barcelona, 2016-2020

Entre el 2016 i el 2020 s'han atorgat 119.492 ajuts al pagament de l'habitatge, per un import de 195 M€. El 2020 s'ha donat suport a unes 55.800 persones.

Distribució entre administracions dels ajuts al pagament de l'habitatge 2016-2020

Entre el 2016 i el 2020 l'Ajuntament ha aportat el 59% dels ajuts al pagament del lloguer, del conjunt de parc públic i privat. Els ajuts municipals han passat dels 16 M€ el 2016 als 36 M€ el 2020.

AJUTS AL PAGAMENT DEL LLOGUER

El PDHB va preveure un fort impuls als ajuts al pagament del lloguer, especialment durant el primer quinquenni del pla, per poder donar resposta a les necessitats existents. Aquests ajuts havien d'atendre tant les persones que residien al parc públic com al parc privat. En relació amb el parc públic (sense incloure-hi els habitatges amb serveis per a gent gran), els objectius ascendirien a 2,42 M€ l'any. Aquests primers cinc anys d'execució del PDHB s'han assolit els 1,88 M€ l'any (9,39 M€ en total), un 77% del previst, però per sobre dels 1,63 de l'any 2015.

Pel que fa al parc privat, es va preveure atorgar 13.500 ajuts l'any, però només s'ha assolit un 68%, amb un total de 9.140 ajuts l'any, una xifra molt similar als 9.117 ajuts de l'any 2015. Això s'explica pel fet que, tot i la incorporació d'ajuts municipals al pagament del lloguer l'any 2015, els ajuts de la Generalitat i l'Estat no han recuperat, en tots els anys, els valors de l'any 2012, que es van situar en els 21,36 M€.

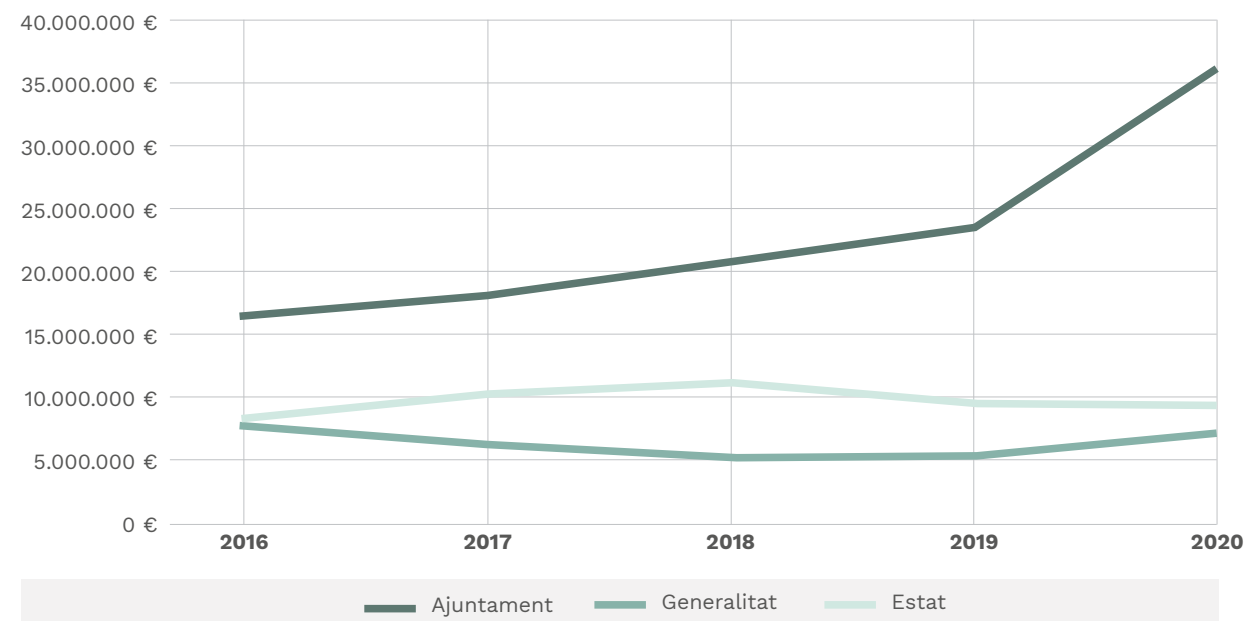
2015

- » Creació de l'ajut municipal al pagament de l'habitatge.

2020 (mesures covid)

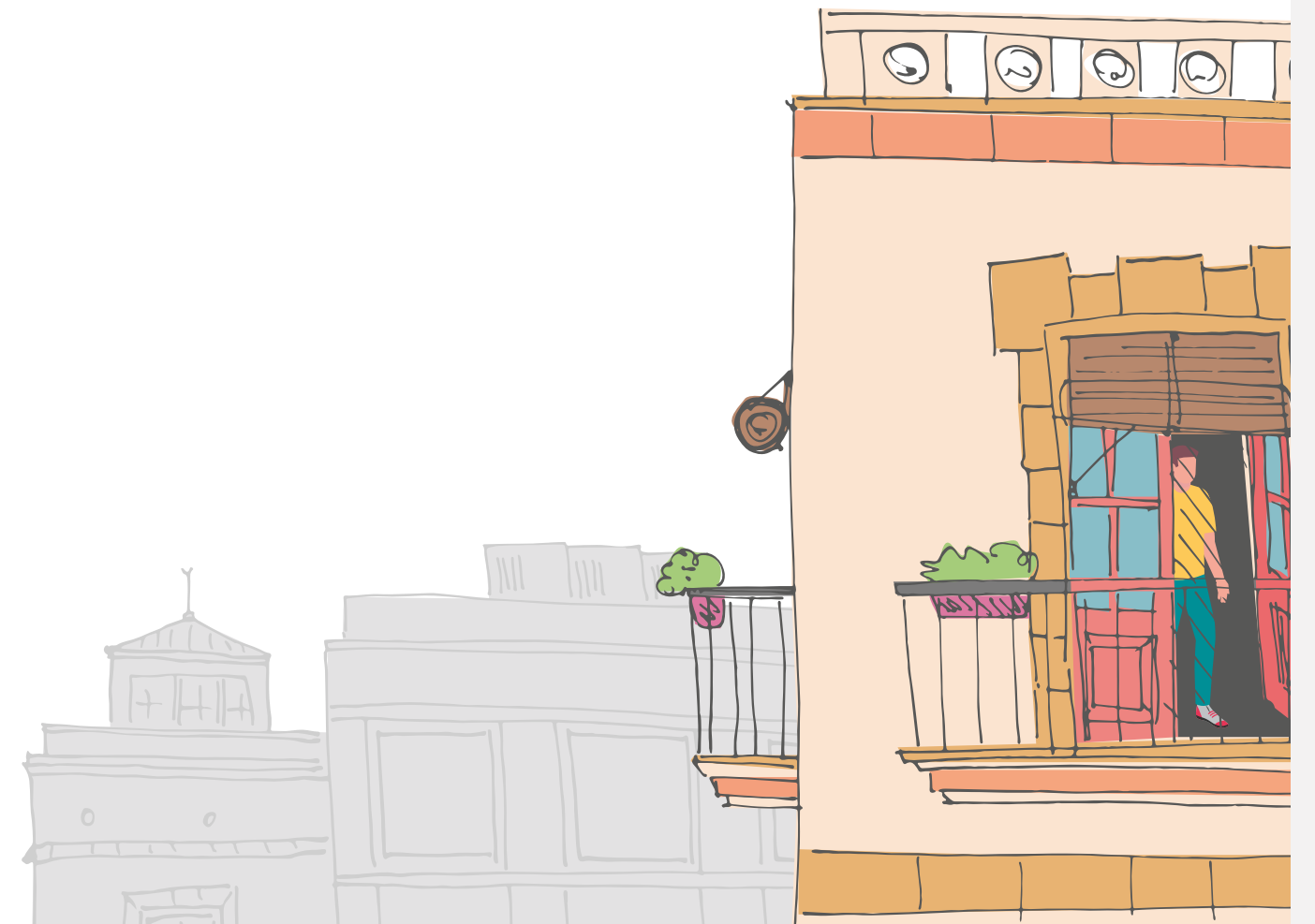
- » Llançament del nou ajut específic al pagament del lloguer per part de l'AHC.

Evolució dels ajuts al pagament de l'habitatge per a administracions, 2012-2020

AJUTS AL MANTENIMENT DE L'HABITATGE EXISTENTS:

- » **Ajuts al pagament del parc privat (39%).** Els ofereixen l'Ajuntament, la Generalitat i l'Estat i es gestionen a les oficines de l'habitatge. Entre el 2016 i el 2020 han ascendit a 45.698 ajuts, per un import total de 113,72 M€.
- » **Ajuts d'emergència per a l'allotjament (52%).** Els ofereixen els Drets Socials municipals. Entre el 2016 i el 2020 han ascendit a 61.755 ajuts, per un import de 54,60 M€. Els ajuts a l'allotjament s'han disparat el 2020 arran de la covid, fins a arribar als 24,73 M€.
- » **Ajuts al parc públic (4%).** Estan vinculats al fons de lloguer social, que facilita el pagament dels habitatges públics a les llars amb menys ingressos. Els ofereixen l'IMHAB i l'AHC. Entre el 2016 i el 2020 han ascendit a 5.414 ajuts, per un import de 9,39 M€.
- » **Ajuts als habitatges amb serveis per a gent gran (5%).** Faciliten el pagament dels habitatges amb serveis a les persones grans. Els ofereix l'IMHAB. Entre el 2016 i el 2020 han ascendit a 6.625 ajuts, per un import de 17,29 M€.

PREVENCIÓ I ATENCIÓ A L'EMERGÈNCIA I ALS COL·LECTIUS VULNERABLES

El PDHB va fer una aposta important per la mediació com a eina de prevenció de l'exclusió residencial, i amb aquest objectiu es va comprometre a crear un servei d'acompanyament integral a l'habitatge l'any 2017.

2015

- » Creació de la Unitat Antidesnonaments (SIPHO) amb un triple objectiu:
  - Actuar contra els desnonaments a la ciutat.
  - Atendre situacions d'ocupació sense títol habilitant.
  - Establir una disciplina.

2016

- » Nou Reglament de la Mesa d'emergències.
- » Creació del programa Nausica per a l'acolliment de persones refugiades.
- » Inici de la implantació dels punts d'assessorament energètic.

2017

- » Ajustos al sistema d'adjudicació del RSHPOB per prioritzar les unitats de convivència provinents d'altres recursos residencials i oferir-los més estabilitat.
- » Suport europeu al programa municipal B-Mincome d'inclusió social.
- » Acabament de la implantació de deu punts d'assessorament energètic.

2020

- » Impuls municipal per activar la moratòria de desnonaments estatal arran de la covid-19.
- » Activació del programa Reallotgem de l'AHC, que preveu destinar 4,48 M€ a Barcelona.

IMPULS DE LA MEDIACIÓ

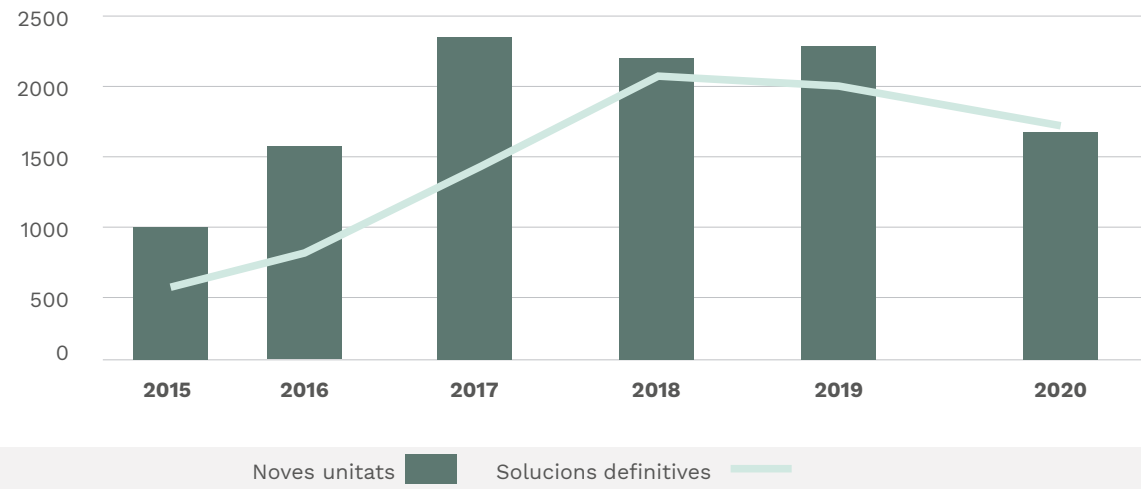
Per evitar la pèrdua de l'habitatge de col·lectius vulnerables, es treballa a partir de l'acompanyament i la mediació complementàriament a l'atorgament d'ajuts al pagament. A Barcelona s'ofereixen diferents serveis d'assessorament jurídic i mediació.

- » **Servei d'assessorament jurídic de les oficines de l'habitatge.** Ofereix assessorament legal en relació amb el lloguer, la hipoteca i les comunitats de propietaris i propietàries. **Entre el 2016 i el 2020 ha atès 54.798 unitats de convivència, que representen al voltant de 137.000 persones.**
- » **Unitat Antidesnonaments (SIPHO).** Entre el 2016 i el 2020 ha permès atendre 10.151 unitats de convivència en situació de risc de pèrdua de l'habitatge i arribar a 7.966 solucions definitives, que **han donat resposta a unes 25.000 persones.**
- » **Servei de mediació de les oficines de l'habitatge.** Entre el 2016 i el 2019 ha aconseguit concloure amb acord 1.284 mediacions, especialment vinculades a dificultats de pagament del lloguer, que **han permès a unes 3.200 persones mantenir-se al seu habitatge.**
- » **Servei de Prevenció, Intervenció i Mediació en Habitatge.** Ofereix un servei de mediació i acompanyament als habitatges del parc públic per facilitar la convivència i atendre dificultats de pagament. **Entre 2016 i 2020 ha atès 3.733 unitats de convivència, unes 9.330 persones.**
- » **Servei d'Ofideute.** Entre el 2016 i el 2020 ha treballat amb 963 unitats de convivència amb dificultats per fer front al pagament de la hipoteca. Els canvis legislatius entorn de les execucions hipotecàries han permès que les atencions passessin de les 413 noves situacions amb les quals es va treballar l'any 2015 a les 38 del 2020.

Per oferir un servei integral i preservar l'especificitat en l'atenció dels diferents serveis de mediació, tots aquests serveis (excepte el d'Ofideute, que gestiona l'AHC) es van unificar l'any 2017 sota una mateixa direcció que permet establir criteris d'intervenció comuns i facilitar l'acompanyament a les unitats de convivència.

Atencions de la Unitat Antidesnonaments (SIPHO) a UC en risc de pèrdua de l'habitatge, 2015-2020

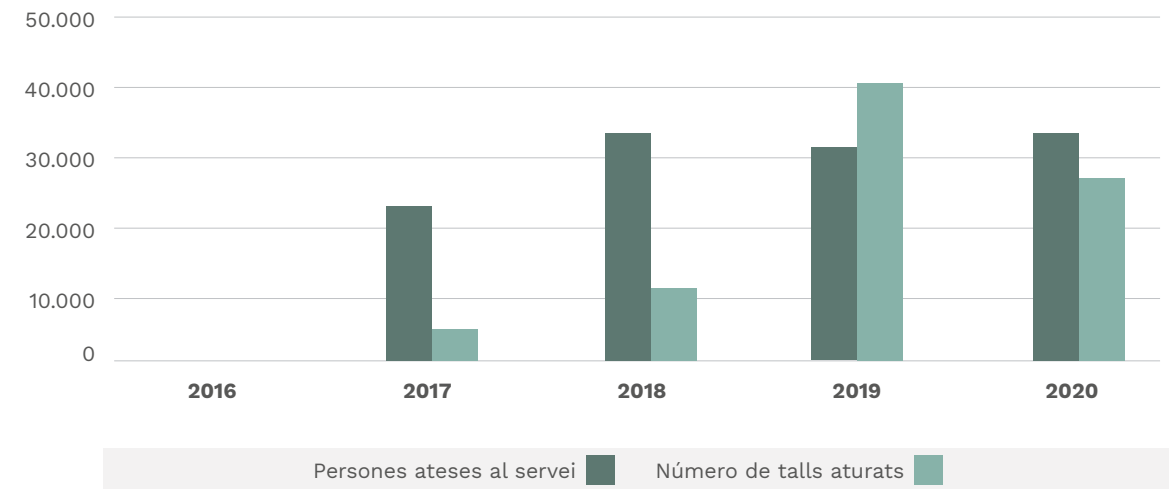
Entre el 2016 i el 2020 la Unitat Antidesnonaments (SIPHO) ha atès 10.151 unitats de convivència i ha facilitat 7.966 solucions definitives per al manteniment o accés a un nou habitatge, que han donat cobertura a unes 20.000 persones.

ATENCIÓ A LA POBRESA ENERGÈTICA

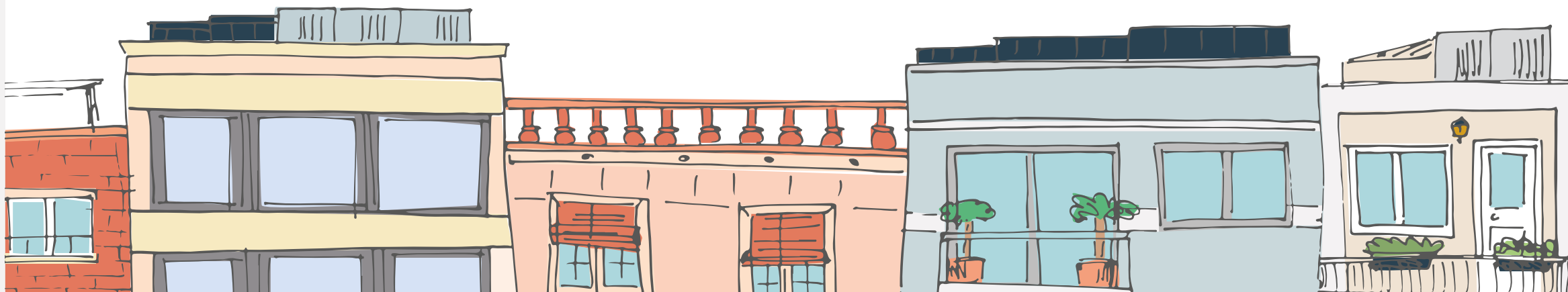
Entre el 2016 i el 2017 es van implantar els deu punts d'assessorament energètic de Barcelona (PAE). La majoria estan vinculats a les oficines de l'habitatge.

Es tracta d'un servei de l'Ajuntament de Barcelona que ofereix la informació, l'atenció i la intervenció necessàries perquè les persones puguin exercir els seus drets energètics i les companyies no els neuguin l'accés als subministraments bàsics.

Atencions dels punts d'assessorament energètic, 2017-2020

Entre el 2017 i el 2020 els punts d'assessorament energètic han atès 121.875 persones i han aturat 84.663 talls de subministraments.

ATENCIÓ PER PART DE LA MESA D'EMERGÈNCIES

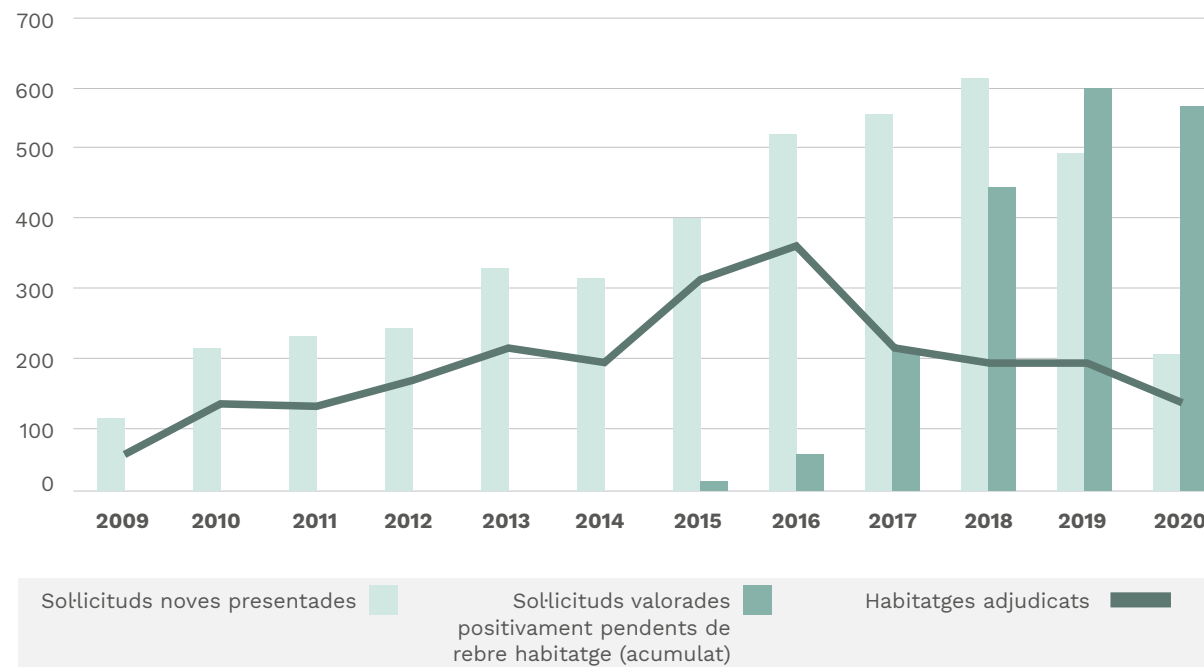
La Mesa d'emergències socials és un servei consorciat entre l'Ajuntament de Barcelona i la Generalitat de Catalunya que s'encarrega de valorar les situacions de vulnerabilitat i oferir habitatge a les unitats de convivència que l'han perdut.

L'any 2016 es va modificar el Reglament de la Mesa d'emergències socials per ampliar les persones que s'hi podien acollir. La modificació es va elaborar amb el grup de treball de modificació del Reglament d'emergències del Consell de l'Habitatge Social de Barcelona, i inclou:

- » Atenció a les famílies amb ordre de desnonament però sense títol habilitant.
- » Atenció a les famílies amb menors quan l'habitatge estigui en molt mala situació.
- » Eliminació del criteri d'ingressos mínims.
- » Elevació del criteri d'ingressos màxims.
- » Admissió de persones usuàries o adjudicatàries amb propietats, sempre que no sigui un altre habitatge o superi un valor cadastral de 12.000 €.
- » Inclusió de les situacions de violència masclista com a criteri d'adjudicació d'habitatges d'emergència social.

Entre el 2016 i el 2020 la Mesa d'emergències ha adjudicat 1.108 habitatges. Actualment, 567 unitats de convivència esperen l'adjudicació d'un habitatge

Actuació de la Mesa d'emergències 2009-2020

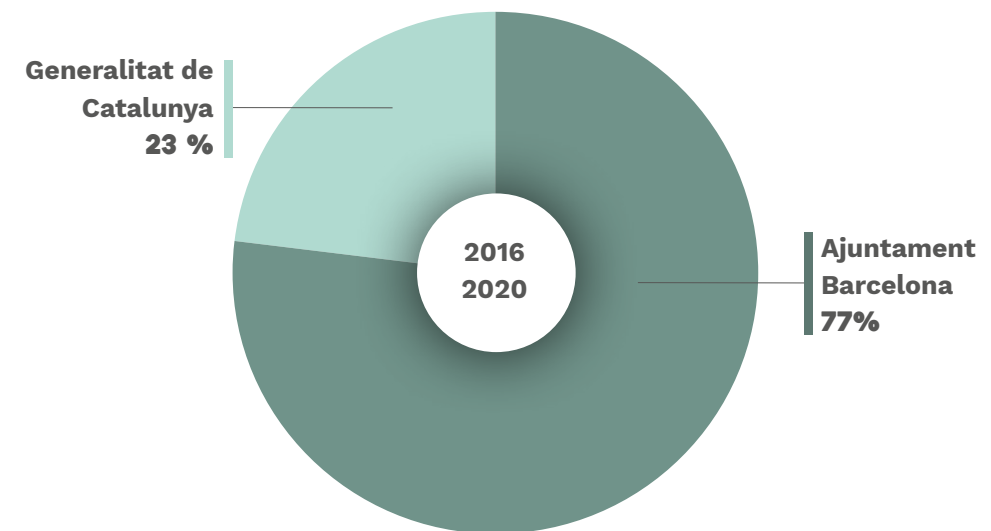

L'aportació d'habitatges a la Mesa d'emergències ha estat molt dispar entre les dues administracions que la integren, l'Ajuntament de Barcelona i la Generalitat de Catalunya. Mentre que l'Ajuntament hauria d'haver aportat un 40% dels habitatges, entre el 2016 i el 2020 n'ha proveït un 77% (849 habitatges). Per la seva banda, la Generalitat ha proporcionat un 23% (255 habitatges), molt lluny del 60% que hauria d'haver aportat.

Tenint en compte els 849 habitatges aportats per l'Ajuntament de Barcelona, la Generalitat hauria d'haver-ne proveït 2.122 a la Mesa d'emergències, entre el 2016 i el 2020. Per tant, **la Generalitat hauria de proporcionar 1.867 més, que permetrien resoldre els problemes d'endarreriment actuals de la Mesa d'emergències.**

El programa **Reallotgem**, impulsat per l'AHC, ha de permetre donar resposta a aquesta situació, amb la destinació de 4,48 M€ per captar habitatges amb destí a la Mesa d'emergències a la ciutat.

Aportació per administracions a la Mesa d'emergències 2016-2020

Entre el 2016 i el 2020, l'Ajuntament de Barcelona ha aportat un 77% dels habitatges a la Mesa d'emergències.

ATENCIÓ A PERSONES REFUGIADES

L'any 2016 es va crear el programa Nausica, **un servei municipal que ofereix allotjament i manutenció a les persones sol·licitants d'asil excloses de les ajudes estatals**. El programa, alhora, és una plataforma per millorar els processos d'inserció social, laboral i d'autonomia. El servei pretén donar resposta a les mancances del programa d'atenció que depèn del Ministeri d'Ocupació i Seguretat Social.

L'any 2020 el programa Nausica ha permès oferir allotjament a 147 persones refugiades, sol·licitants d'asil i excloses de les ajudes estatals.

TRANSPARÈNCIA I ACCESSIBILITAT

El PDHB va establir una sèrie de reptes vinculats a la transparència i l'accessibilitat als serveis municipals que ha portat a la creació del nou web municipal habitatge.barcelona i a l'inici de la implantació de la tramitació electrònica.

Alhora, la crisi sanitària i social provocada per la covid-19 ha obligat a ampliar i modificar els mecanismes d'accés de la ciutadania a la informació i ha fet necessari actualitzar el web (actualment en fase de treball).

2016

- » Creació del portal web habitatge.barcelona.
- » Internalització del personal d'oficines de l'habitatge.
- » Incorporació d'una tècnica en gestió a cada oficina i de quatre noves juristes.
- » Campanyes:
  - "L'habitatge, un dret com una casa"
  - "Tu tens la clau"

2017

- » Ampliació de l'equip de les oficines de l'habitatge.
- » Nova Oficina de l'Habitatge a Ciutat Vella i ampliació de l'Oficina de Sant Andreu.
- » Campanyes:
  - "Perquè no et tallin la llum, l'aigua o el gas, posem tota l'energia"
  - "Quan rehabilites l'habitatge, millores la teva vida"

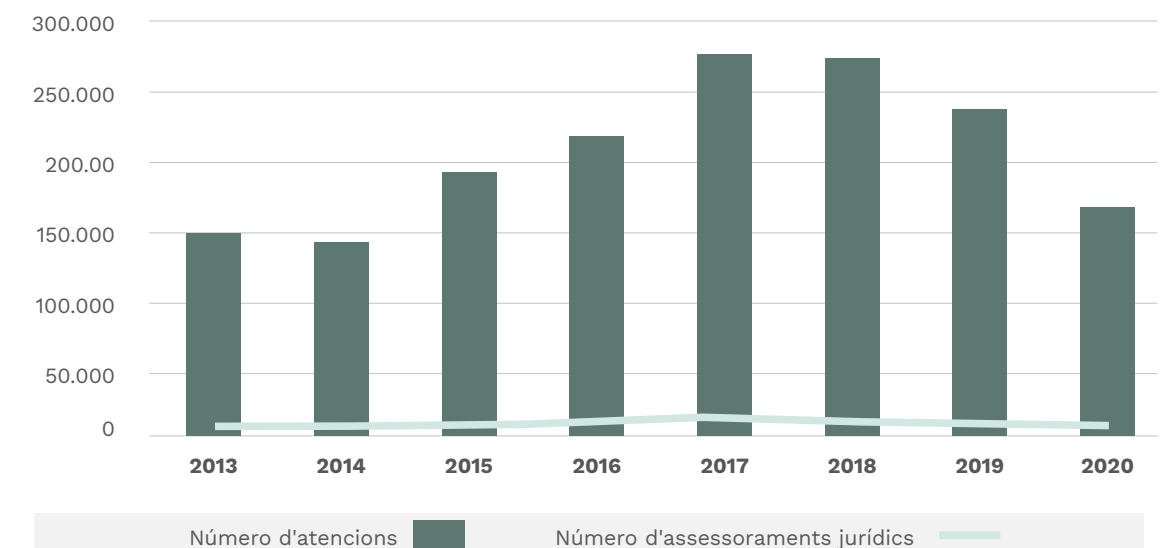
2018

- » Nova oficina antena a la Zona Nord (Ciutat Meridiana).
- » Campanyes:
  - "Tu tens la clau per fer de Barcelona una ciutat més justa"
  - "Si rehabilitem l'habitatge, guanyem qualitat de vida"

2020

- » Millora del web habitatge.barcelona per adequar-se a les restriccions de la covid-19.
- » Creació del servei "Habitatge et truca".

Atencions i assessorament jurídics a les oficines de l'habitatge

Entre el 2016 i el 2020 s'han efectuat 1,17 milions d'atencions a les oficines de l'habitatge.

CANVIS EN L'ATENCIÓ

Entre el 2016 i el 2020 s'han produït canvis importants en les oficines de l'habitatge pel que fa al personal, als serveis oferts i a la seva atenció, no només presencial sinó també telemàtica i telefònica.

Entre el 2016 i el 2019 els canvis van estar marcats per:

- » La internalització i l'ampliació de l'equip de les oficines de l'habitatge.
- » La millora de les oficines de Ciutat Vella i Sant Andreu i la creació de l'antena a la Zona Nord (Ciutat Meridiana).
- » L'extensió a tota la ciutat dels punts d'assessorament energètic.

Al llarg del 2020 l'activitat ha estat marcada per la resposta a la crisi econòmica i social derivada de la pandèmia de la covid-19 i, per tant, han estat clau la transformació dels mecanismes d'informació, l'establiment d'ajuts específics o les actuacions vinculades a facilitar el pagament del lloguer als habitatges del parc públic.

Els canvis en l'atenció han destacat per la necessitat d'adaptar-la i diversificar-la per respondre a la situació de confinament primer i a la reducció de la interacció social després. Això ha fet necessari passar d'una atenció presencial, i en la majoria dels casos sense cita prèvia, a una atenció telemàtica i un cop permesa l'obertura de les oficines a través d'un sistema estricte de cita prèvia. Per fer-ho possible es van implementar diferents serveis, a banda de reforçar els d'atenció telefònica existents.

- » **Millora del web habitatge.barcelona.** S'ha actualitzat el web amb fitxes informatives i models de sol·licitud per tal de facilitar l'accés als ajuts específics oferts per fer front a les conseqüències econòmiques de la covid-19 i per donar a conèixer la normativa d'aturada dels desnonaments i altres mesures complementàries.
- » **Creació del servei "Habitatge et truca".** S'ha establert un servei d'atenció personalitzada, telefònica i telemàtica, per facilitar el contacte amb les oficines de l'habitatge. Aquest permet concertar una cita d'atenció personalitzada amb les oficines de l'habitatge, però també rebre informació general o efectuar tràmits sobre serveis com els ajuts al lloguer, o la rehabilitació, la borsa de lloguer, assessoraments i consultes legals.

L'allau de peticions rebudes en el moment de reorganitzar l'atenció va fer necessari contractar un servei extern que atengués les consultes relatives a la Borsa de Lloguer i als ajuts, i això ha permès acabar l'any sense llistes d'espera.

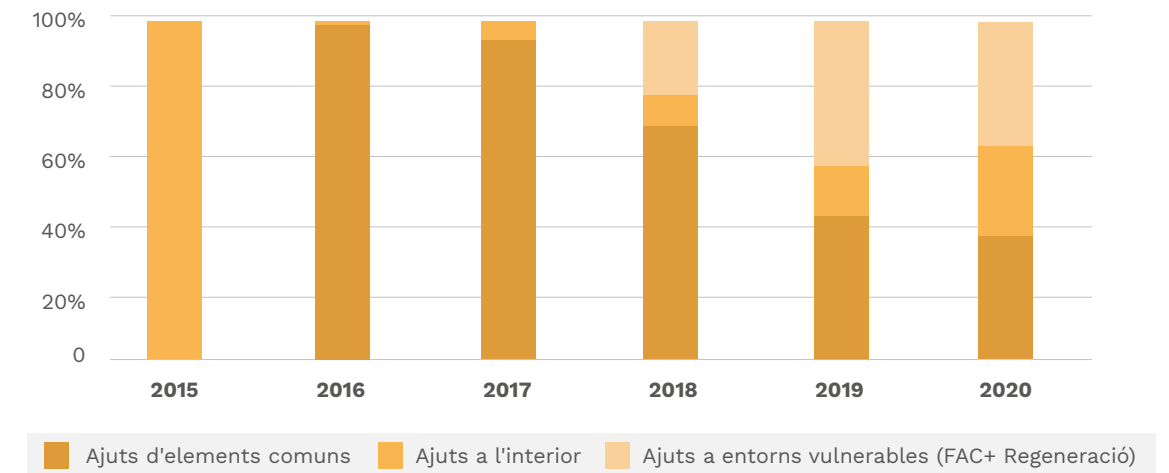
- » **Assessorament telefònic i telemàtic als punts d'assessorament energètic.** En paral·lel als canvis en l'atenció a les oficines de l'habitatge, s'ha prioritzat l'atenció telefònica i telemàtica també als punts d'assessorament energètic.
- » **Assessorament en relació amb el parc públic.** S'ha reforçat l'atenció telefònica en la gestió del parc públic.

REHABILITACIÓ

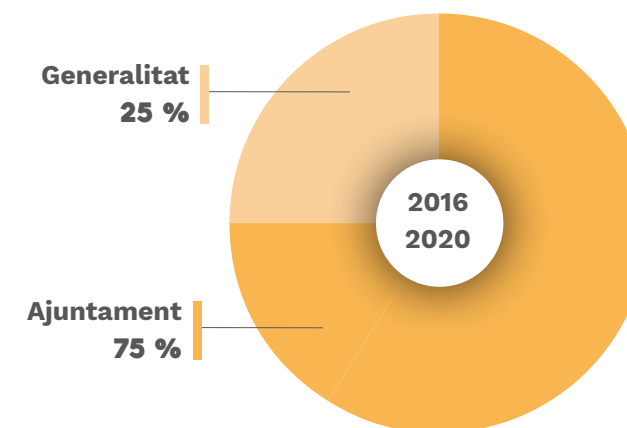
La rehabilitació dels habitatges és clau per millorar la qualitat de vida i la salut de les persones. Per assolir aquest objectiu, el 2015 es va iniciar la reformulació de la política de rehabilitació de la ciutat per adreçar-la als col·lectius i territoris més vulnerables de manera proactiva.

Evolució del destí dels ajuts a la rehabilitació per objectius, 2015-2020

Entre el 2016 i el 2020 s'ha transformat el destí dels ajuts a la rehabilitació amb l'increment d'ajuts a persones i edificis vulnerables i destinats a la captació d'habitatge

Rehabilitació del parc residencial privat de la ciutat 2016-2020 per agents

L'aportació de l'Ajuntament de Barcelona ha representat un 75% dels fons aportats a la rehabilitació del parc privat a la ciutat.

AJUTS A LA REHABILITACIÓ I A LA REGENERACIÓ URBANA

- » El PDHB 2016-2025 va preveure un augment important de les subvencions destinades a la millora del parc privat, alhora que es transformaven els col·lectius i entorns atesos a través d'aquestes subvencions.
- » Durant el primer quinquenni de desenvolupament ha estat possible transformar el destí dels ajuts. Pel que fa a l'augment dels fons destinats, tot i passar dels 18,66 M€/any del període 2011-2015 als 25,34 M€/any del 2016, al 2020 no s'ha arribat als 30 M€/any previstos, ja que ha augmentat la dificultat d'impulsar i gestionar la rehabilitació d'habitatges i finques vulnerables.
- » Paral·lelament, el PDHB 2016-2025 va establir la creació i l'impuls del Pla de barris a les àrees més vulnerables de la ciutat, que s'havia d'acompanyar d'una inversió pública important per millorar els habitatges en aquests entorns. Al mateix temps, va preveure la transformació dels ajuts a la rehabilitació, passant d'un model basat en la petició directa per part de les comunitats a un model en el qual s'establien convenis de rehabilitació amb finques o entorns concrets per impulsar-hi la rehabilitació.
- » Aquestes dues línies de treball han confluït amb l'establiment d'uns programes de rehabilitació en què l'Ajuntament facilita ajuts, però també acompanya les comunitats, amb les quals signa convenis de col·laboració, per possibilitar que la intervenció es faci i trencar així el contrasentit que l'Administració aporti més fons a la rehabilitació d'entorns amb millors condicions que no pas als entorns amb més necessitat de millora i persones amb menys ingressos.

2015

- » Rellançament de la rehabilitació, amb un augment dels fons destinats del 543,4%.
- » S'inicia el Pla de barris, que preveu actuar en les deu àrees més vulnerables de la ciutat.

2016

- » Implantació dels ajuts a la rehabilitació d'interiors d'habitatges.
- » Elaboració del document "Estudi i detecció a la ciutat de Barcelona d'àmbits de vulnerabilitat residencial".

2017

- » Creació del programa d'intervenció en finques d'alta complexitat (vinculat al Pla de barris).

2018

- » Definició de l'estratègia d'implementació de la regeneració urbana a la ciutat.

2019

- » Inici de la implementació dels ajuts a la rehabilitació vinculats a projectes de regeneració de barris, que permeten millorar els habitatges en entorns vulnerables a partir de la intervenció en conjunts residencials (no en edificis).

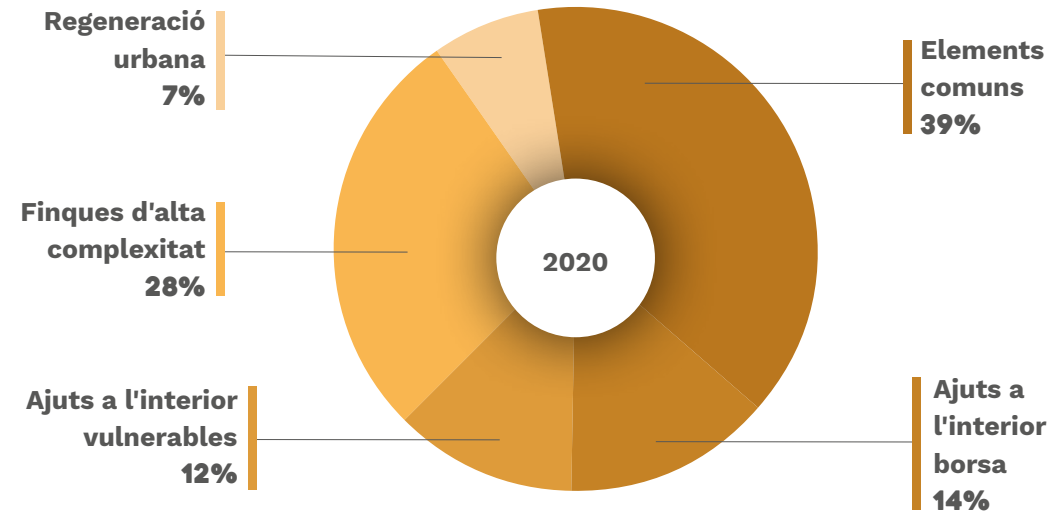
2020

- » Inici de la implementació dels ajuts a l'interior dels habitatges per a persones vulnerables.

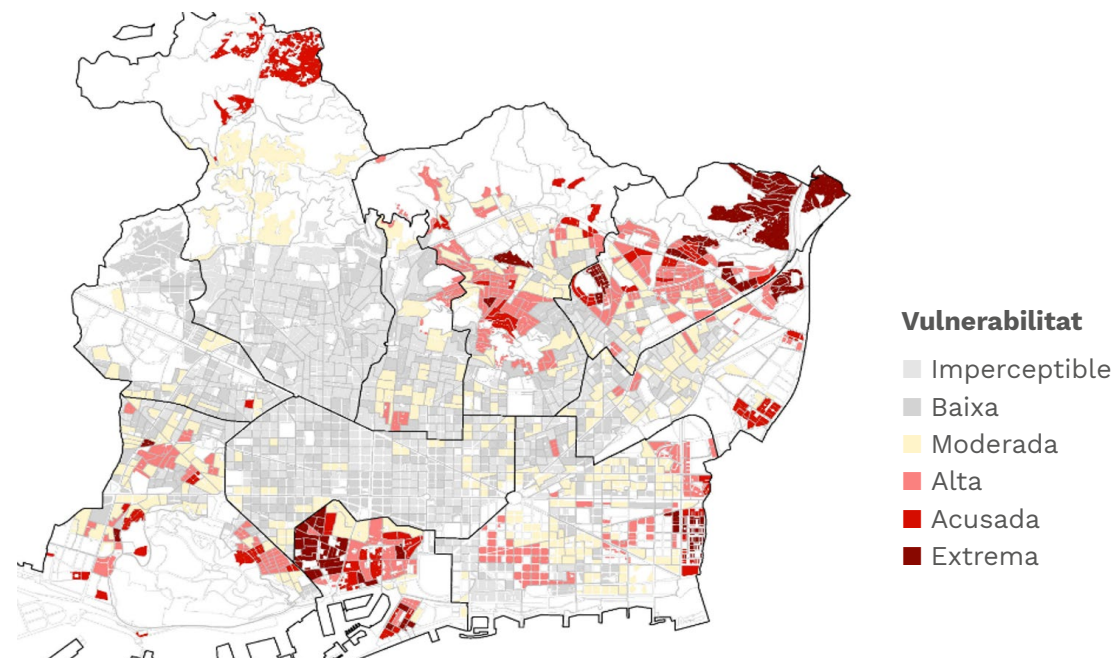

Distribució del pressupost per tipus d'ajuts a la rehabilitació del parc privat concedits, any 2020

Entre el 2016 i el 2020, el conjunt d'administracions han atorgat ajuts a la rehabilitació per 126,69 M€, que han permès millorar l'edifici o l'habitatge d'unes 144.700 persones.

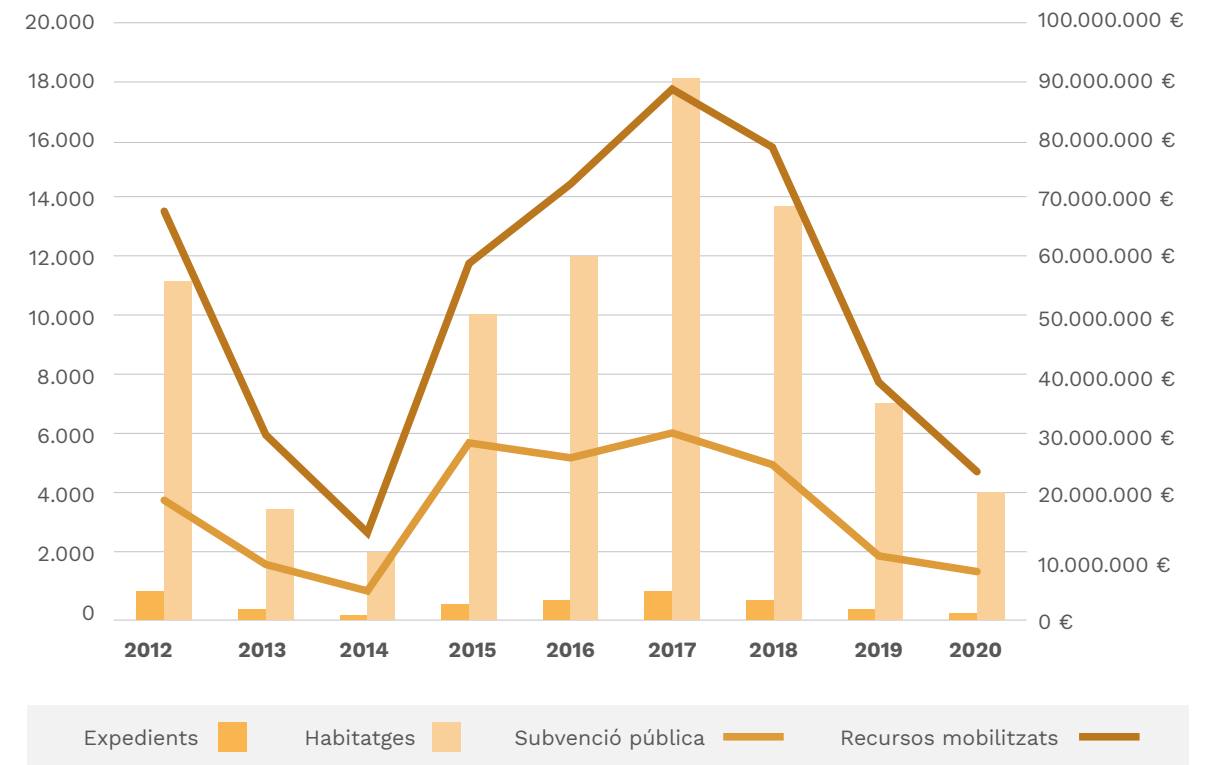
Entorns identificats al document "Estudi i detecció a la ciutat de Barcelona d'àmbits de vulnerabilitat residencial"

CANVIS EN L'ATENCIÓ, ATENCIÓ A LES PERSONES REFUGIADES

- » **Ajuts a la rehabilitació d'elements comuns.** S'han establert mesures per evitar que aquestes millores es tradueixin en l'expulsió del veïnat.
  - » En el cas que la propietat llogui l'habitatge, el seu preu s'haurà de vincular a l'índex de preus de lloguer de la Generalitat de Catalunya.
  - » En el cas d'habitatges buits i propietats verticals, l'ajut estarà condicionat a la incorporació de l'habitatge a la Borsa de Lloguer durant cinc anys.
  - » En el cas que hi hagi habitatges turístics a la finca, aquests no són subvencionats.

Evolució dels ajuts a la rehabilitació d'elements comuns, 2012-2020

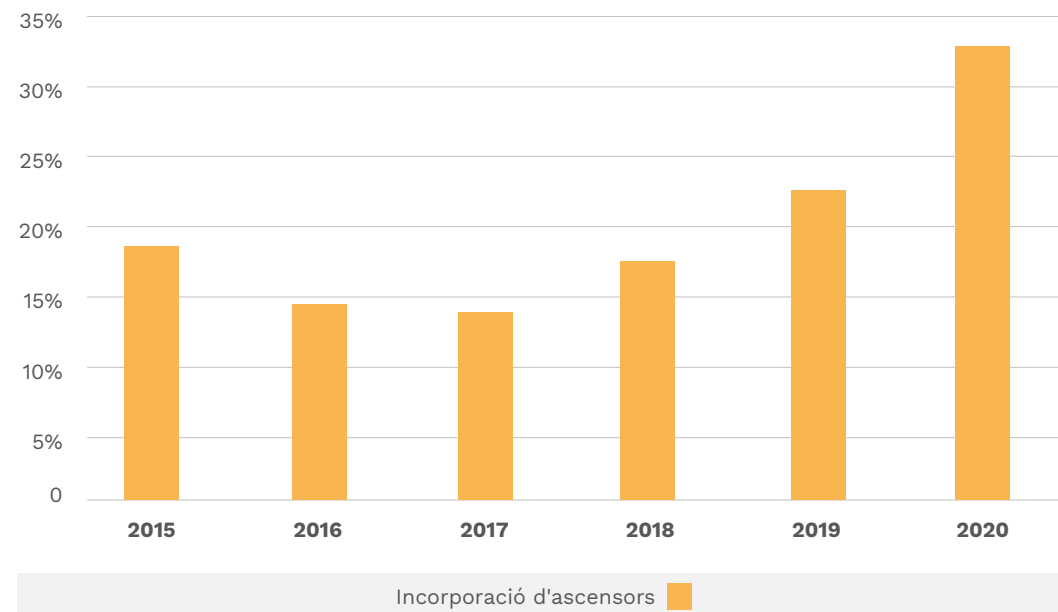
Entre el 2016 i el 2020 s'han destinat 94,25 M€ a la rehabilitació d'elements comuns del parc privat.

MILLORA DE L'ACCESSIBILITAT

Entre els ajuts als elements comuns s'inclou la millora de l'accessibilitat a les finques (instal·lació d'ascensors i millores de vestíbuls).

- » Entre el 2016 i el 2020 s'han efectuat 1.159 actuacions i s'han destinat 30 M€.
- » Això ha permès instal·lar 759 ascensors que han beneficiat 9.705 unitats de convivència.

Percentatge d'habitatges beneficiats per la incorporació d'ascensors, en relació amb el total, 2015-2020

Entre el 2016 i el 2020 s'han reduït les subvencions a la millora general del parc (elements comuns), però ha augmentat la proporció destinada a millores de l'accessibilitat (49,2% de la subvenció atorgada el 2020).

CREACIÓ D'AJUTS A L'INTERIOR DE L'HABITATGE PER A PERSONES VULNERABLES

Permeten dotar de condicions d'habitabilitat i accessibilitat els habitatges de persones sense els recursos econòmics necessaris per garantir les bones condicions de la seva llar.

S'han implementat a partir del model de claus en mà per facilitar la gestió a les persones residents i evitar càrregues impositives. Aquest model n'ha complicat la gestió i, tot i plantejar-se el 2016, fins al 2020 no s'han conclòs les primeres intervencions.

Intervenció en la millora d'interiors d'habitatges de persones vulnerables, 2020

» Habitatges beneficiaris	227 habitatges
» Subvenció atorgada (equivalent als recursos mobilitzats)	1,94 M€

S'han establert ajuts a la millora d'habitatges de persones vulnerables, que el 2020 han permès millorar 227 habitatges.

CREACIÓ D'AJUTS A LES FINQUES D'ALTA COMPLEXITAT (FAC)

Es donen en entorns del Pla de barris (2016-2020): Nou Barris (la Trinitat Nova, Ciutat Meridiana, les Roquetes), Sant Andreu (Baró de Viver, la Trinitat Vella, el Bon Pastor), Horta-Guinardó (la Teixonera, Sant Genís dels Agudells), Sants-Montjuïc (la Marina del Prat Vermell i la Marina de Port), Ciutat Vella (Raval sud i Gòtic sud), Sant Martí (la Verneda i la Pau, el Besòs i el Maresme).

Intervenció en finques d'alta complexitat, 2018-2020

» Edificis amb rehabilitació acordada	81 expedients
» Habitatges beneficiaris	1.649 habitatges
» Subvenció pública	18.915.418 €
» Recursos mobilitzats	24.768.773 €

CREACIÓ DEL PROGRAMA DE REGENERACIÓ DE BARRIS

Permet millorar els entorns més vulnerables de manera global, ja que sobrepassa la intervenció edifici a edifici i treballa sobre conjunts urbans. Aquest programa s'ha iniciat al barri del sud-oest del Besòs.

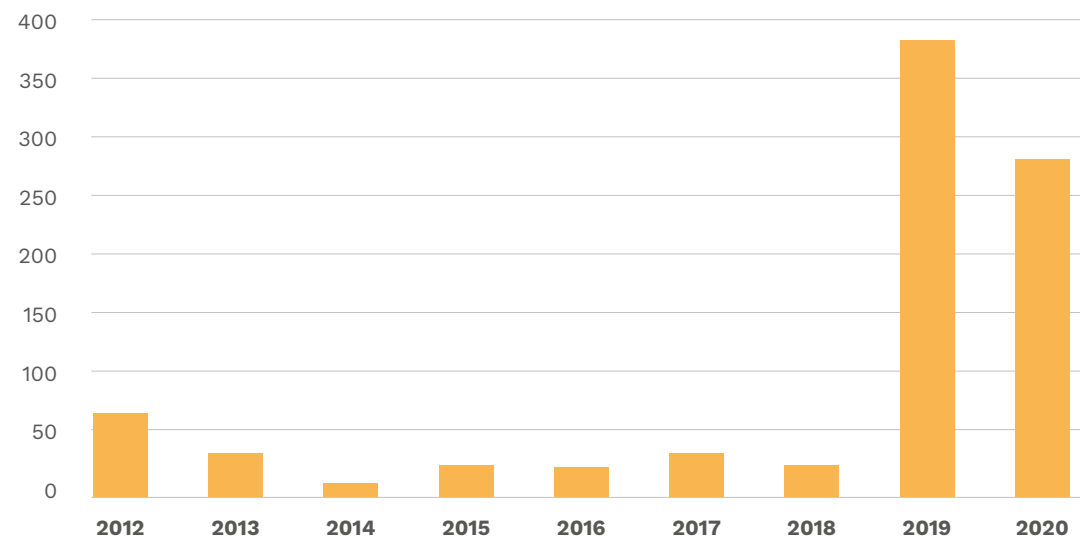
Intervenció en entorns de regeneració urbana, 2019-2020

» Edificis amb rehabilitació acordada	5 expedients
» Habitatges beneficiaris	96 habitatges
» Subvenció pública	1.484.436 €
» Recursos mobilitzats	1.666.694 €

AUGMENT DELS AJUTS A LA COHESIÓ

S'atorguen a les persones que no poden fer front a la intervenció que es du a terme a la seva comunitat i que reben una subvenció superior de l'Administració per fer-la possible. Aquests ajuts poden ascendir fins al 100% del cost de la intervenció.

Ajuts a la cohesió, 2012-2020

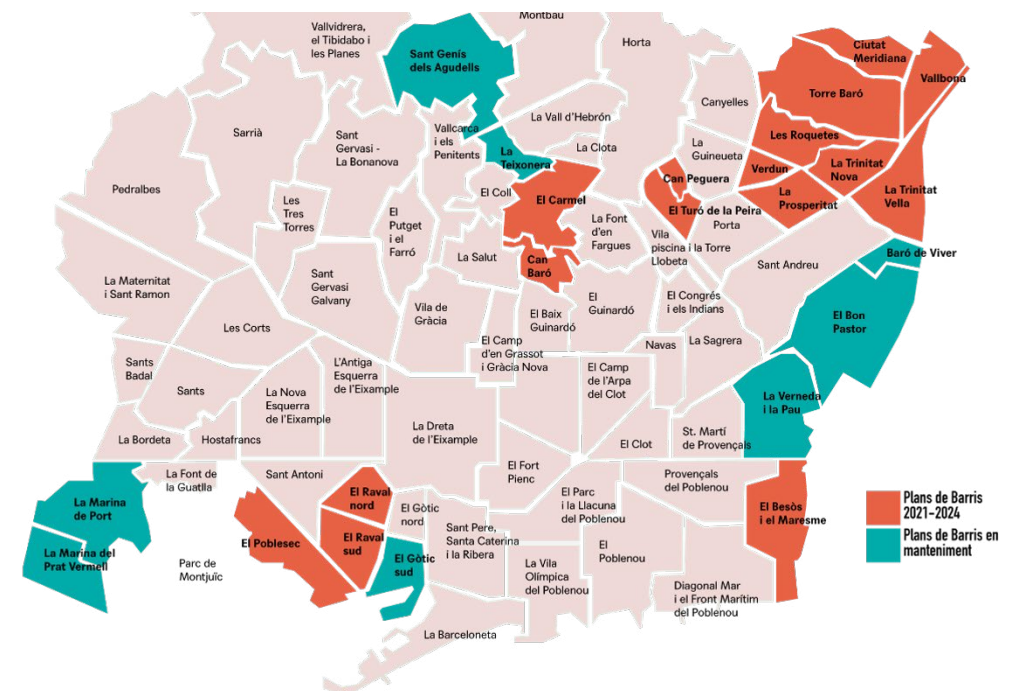
El canvi de la política de rehabilitació ha fet que els ajuts a la cohesió hagin passat a atendre més de 800 persones l'any i hagin ascendit a 4 M€ entre el 2016 i el 2020.

IMPULS DEL PLA DE BARRIS

A banda dels ajuts per a finques d'alta complexitat ja descrits, a través del Pla de barris s'han portat a terme altres actuacions de millora de les condicions residencials de les persones que viuen als barris en què s'ha implementat, com ara les següents:

- » Acompanyament als reallotjaments de les cases barates del Bon Pastor (en execució).
- » Creació d'una xarxa de presidències d'escala de l'àmbit de remodelació a la Trinitat Nova.
- » Estudis de millora de l'habitabilitat al Raval i el Gòtic: canvis d'ús d'oficines municipals a habitatge, estudi ATRI i estudi de pensions on resideixen persones vulnerables.
- » Programa "Baixem al carrer" per a gent gran al Besòs i el Maresme i la Trinitat Vella.
- » Servei de suport psicològic a persones que es troben en situació de vulnerabilitat residencial (en execució), a la Zona Nord (Ciutat Meridiana, Vallbona i Torre Baró).
- » Creació de l'Observatori Social de Can Peguera.

Territoris d'actuació del Pla de barris

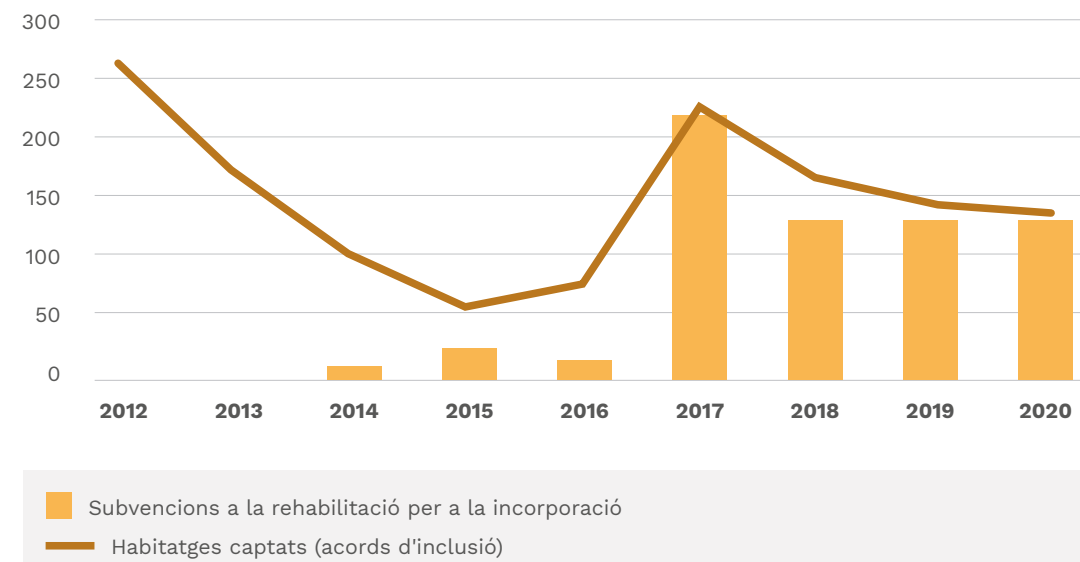

REFORÇ DELS AJUTS A LA REHABILITACIÓ PER FACILITAR LA CAPTACIÓ D'HABITATGE ASSEQUIBLE

S'han ampliat fins a 20.000 € els ajuts a la rehabilitació per a la incorporació d'habitatges a la borsa. Aquesta mesura ha estat clau per fer possible que la Borsa de Lloguer assequible seguís creixent durant aquests anys, tot i la pressió del mercat de l'habitatge sobre el lloguer. Al 2020, el 98% dels habitatges captats han incorporat ajuts a la rehabilitació, mentre que al 2016 només van rebre ajuts un 15%.

Borsa de Lloguer. Habitatges captats i relació amb les subvencions a la rehabilitació, 2012-2020

Entre el 2016 i el 2020, el 85% dels habitatges captats per la Borsa de Lloguer ho han estat gràcies als ajuts a la rehabilitació.

NOUS PROJECTES EN CURS

MECANISME PER A L'ENERGIA SOSTENIBLE (MES BARCELONA)

El PDHB 2016-2025 no va establir objectius específics vinculats a la millora de l'eficiència energètica i la instal·lació d'energies renovables. No obstant això, la situació de crisi climàtica fa necessari impulsar projectes que facilitin la instal·lació de plaques fotovoltaïques i la rehabilitació energètica a la ciutat. Per fer-ho, s'ha creat el projecte MES Barcelona amb l'objectiu d'acompanyar i accelerar la transició energètica de la ciutat al costat d'inversors privats.

2020

» L'Ajuntament acorda crear el Mecanisme per a l'Energia Sostenible (MES Barcelona).

2021

» S'aproven les primeres empreses i grups empresarials que poden ser inversors homologats. El procés d'homologació resta obert per a noves incorporacions.

MES Barcelona vol atreure fons privats per destinar conjuntament més de 166 M€ a projectes de rehabilitació energètica i d'instal·lació de plaques solars.

PLA "BARCELONA, FEM PLANS DE FUTUR"

El PDHB 2016-2025 no preveia canvis de la magnitud dels generats per la crisi de la covid-19, ni l'augment de recursos disponibles provinents de la Unió Europea.

Barcelona ha dissenyat una estratègia específica a partir d'actuacions pròpies i d'aliances públiques-socials-cooperatives-privades que ha de permetre donar resposta als reptes sobrevinguts generats per la pandèmia i als reptes establerts pròpiament pel PDHB.

2020

- » L'Ajuntament llança el pla "Barcelona, fem plans de futur" i elabora projectes finançables pel Pla de recuperació i resiliència de la Unió Europea.

2021

- » El Govern de l'Estat elabora un Pla de recuperació, transformació i resiliència que inclou una inversió en rehabilitació d'habitatges i regeneració urbana de 6.820 M€, dels quals 1.000 M€ es destinaran a un programa de construcció d'habitatge social de lloguer i la resta, a diferents programes de rehabilitació (70% d'habitatges i 30% d'edificis públics).

Barcelona Renovable 2030 té les finalitats següents:

- » Contribuir a l'objectiu d'esdevenir una ciutat neutra en emissions, a partir d'un **Pla de rehabilitació energètica, regeneració urbana i producció d'energia renovable.**
- » Reorientar el sector de la construcció com a motor de dinamització econòmica i bolcat en la producció d'habitatge assequible i sostenible.
  - » Consolidar un teixit empresarial al voltant de la producció i el consum d'energia sostenible.
  - » Millorar les condicions de vida de la ciutadania i reduir la desigualtat urbana.

BON ÚS DE L'HABITATGE

BON ÚS DE L'HABITATGE

El Pla pel dret a l'habitatge 2016-2025 va iniciar una línia de treball no implementada fins aleshores a la ciutat vinculada específicament al parc privat. Aquesta línia vol aconseguir que la propietat privada, que posseeix un 98% del parc residencial de la ciutat, compleixi amb la seva funció social i es pugui garantir el dret a l'habitatge de la ciutadania.

» Revisió normativa en favor del dret a l'habitatge.

En els darrers anys s'han succeït nombrosos canvis legislatius per afavorir el dret a l'habitatge. En tots aquests, l'Ajuntament de Barcelona ha impulsat propostes per fer efectiu el dret a l'habitatge. En aquest sentit, s'ha treballat i s'ha impulsat les lleis següents:

- » Llei 17/2019 de mesures urgents per millorar l'accés a l'habitatge. **Amplia la cobertura de les unitats de convivència en situació de vulnerabilitat davant de situacions de pèrdua de l'habitatge**, tant amb l'ampliació de col·lectius atesos com de les garanties; i alhora augmenta les responsabilitats dels grans tenidors.
- » Llei 11/2020 de mesures urgents en matèria de contenció de rendes en els contractes d'arrendament d'habitatge. **Primera llei de l'Estat que suposa la regulació de les rendes del lloguer.**
- » S'està treballant per establir una **lleï estatal d'habitatge que permeti blindar la regulació de les rendes de lloguer i fixar una regulació estatal que permeti incidir en els aspectes que des de la legislació catalana no és possible garantir**. Paral·lelament, s'està treballant per incorporar aspectes ja presents a la legislació catalana com les reserves per a HPO de lloguer.
- » Recuperació de les lleis suspeses pel Tribunal Constitucional, com són la *Llei 24/2015* de mesures urgents per a afrontar l'emergència en l'àmbit de l'habitatge i la pobresa energètica i la *Llei 4/2016* de mesures de protecció del dret a l'habitatge de les persones en risc d'exclusió residencial. Aquestes lleis van permetre **dotar de garanties legals a les persones afectades per processos d'execució hipotecària i en situació de pobresa energètica** i d'eines d'intervenció i pressió a les administracions.

» Disciplina d'habitatge i política antiassetjament

La disciplina d'habitatge ha esdevingut un nou pilar de la política d'habitatge entesa com a servei públic, que ha de situar el dret a l'habitatge al centre de la política i revertir males pràctiques com l'assetjament immobiliari, l'existència de pisos buits, els usos irregulars dels habitatges protegits o el mal estat de conservació dels habitatges, entre d'altres.

El desenvolupament d'aquesta disciplina d'habitatge a Barcelona vol complementar la disciplina urbanística que ja fa anys que es desenvolupa a la ciutat i als diferents municipis catalans, alhora que s'inspira en l'experiència de ciutats com Nova York, Londres, Viena o Lisboa. A Barcelona es porta a terme a través de **la Unitat Antiassetjament de Disciplina d'Habitatge, que ha estat el primer cas en el context català en què s'ha impulsat una disciplina d'habitatge de manera integral**.

L'actuació de la Unitat Antiassetjament busca erradicar les situacions de vulneració del dret a un habitatge digne. En aquest sentit, la denúncia i la visualització d'aquests casos incrementa la sensibilització de la ciutadania davant les pràctiques antisocials i apunta un efecte dissuasiu, primer pas per restituir el bon ús de l'habitatge a la ciutat.

[Informe de la Unitat Antiassetjament de Disciplina d'Habitatge, juliol 2020.](#)

DISCIPLINA D'HABITATGE I ANTIASSETJAMENT

El PDHB va preveure diferents actuacions vinculades a la disciplina d'habitatge: habitatge buit, mal estat i infrahabitatge, assetjament, ús turístic il·legal o no oferiment d'habitatge de lloguer social. Per poder tirar endavant aquestes actuacions s'ha consolidat una disciplina d'habitatge que ha anat ampliant el camp de treball des del 2016. El PDHB va preveure que entre el 2016 i el 2020 es durien a terme 25.000 actuacions d'inspecció i sanció.

Paral·lelament als instruments disciplinaris ja previstos, s'ha desenvolupat la disciplina vinculada al mal ús de l'habitatge protegit, que ha permès inspeccionar 3.901 habitatges i identificar diferents anomalies: habitatges arrendats per sobre del preu de mercat, habitatges on resideixen persones diferents a la propietat sense les autoritzacions pertinents, habitatges buits i amb ús com a segona residència, habitatges sotsarrendats i habitatges amb usos incompatibles amb l'habitatge.

Per fer possible el desenvolupament d'aquesta disciplina, s'ha treballat en coordinació amb les entitats i moviments socials que han permès identificar i fer seguiment dels casos.

2015

- » Creació de la Unitat Antiassetjament de Disciplina d'Habitatge (desembre del 2015).

2016

- » Implantació de la disciplina d'habitatge, actuacions vinculades a l'habitatge buit.
- » Aprovació del Pla especial urbanístic d'allotjaments d'ús turístic (PEUAT).
- » Posada en marxa del Pla d'inspecció i sanció dels habitatges turístics il·legals.

2017

- » Modificació de l'Ordenança de rehabilitació (ORPIMO) per garantir els drets de les persones residents quan es porten a terme processos de reforma dels edificis i habitatges.

2018

- » Pla sistemàtic per garantir el bon ús de l'habitatge protegit.
- » Creació de taules de coordinació de disciplina a tots els districtes.
- » Conveni amb l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia per enfortir l'assessorament jurídic a l'Oficina de l'Habitatge de Ciutat Vella.
- » Inici de denúncies municipals contra l'assetjament immobiliari per la via administrativa, de la mà de les entitats socials, que permet imposar multes de fins a 900.000 €.

2019-2020

- » Treball sistemàtic per establir acords que situïn la disciplina d'habitatge com un pilar per aconseguir el bon ús de l'habitatge.

- » **La disciplina d'habitatge es desenvolupa amb l'objectiu de restituir la funció social de l'habitatge com abans millor, i per això es prioritza la mediació i l'acord entre les parts i s'utilitza la sanció com a darrer recurs.**

- » És un instrument al servei de veïns i veïnes que pateixen la vulneració del seu dret a un habitatge digne, que els permet denunciar i resoldre la seva situació, i per tant millorar la seva qualitat de vida.

- » Bona part dels expedients disciplinaris iniciats s'han adreçat a grans tenidors.

Inspeccions realitzades per garantir el bon ús de l'habitatge

Per comprovar el compliment de la funció social de la propietat s'han dut a terme processos sistemàtics d'inspecció vinculats a l'habitatge buit, l'habitatge d'ús turístic il·legal i l'habitatge protegit.

Tipus d'actuacions	Inspeccions
Mobilitzar habitatge buit	
Vinculades als expedients sancionadors	1.571
Cens d'habitatges buits	103.864
Garantir el bon ús de l'habitatge protegit	4.925
Detectar habitatge d'ús turístic il·legal	11.097
TOTAL (no inclou el Cens habitatges buits)	17.593
Total amb cens d'habitatges buits	121.457

* Dades del cens d'habitatges buits del 2019; i d'habitatges d'ús turístic al tancament del 2020. Resta de dades, corresponents al juny del 2021

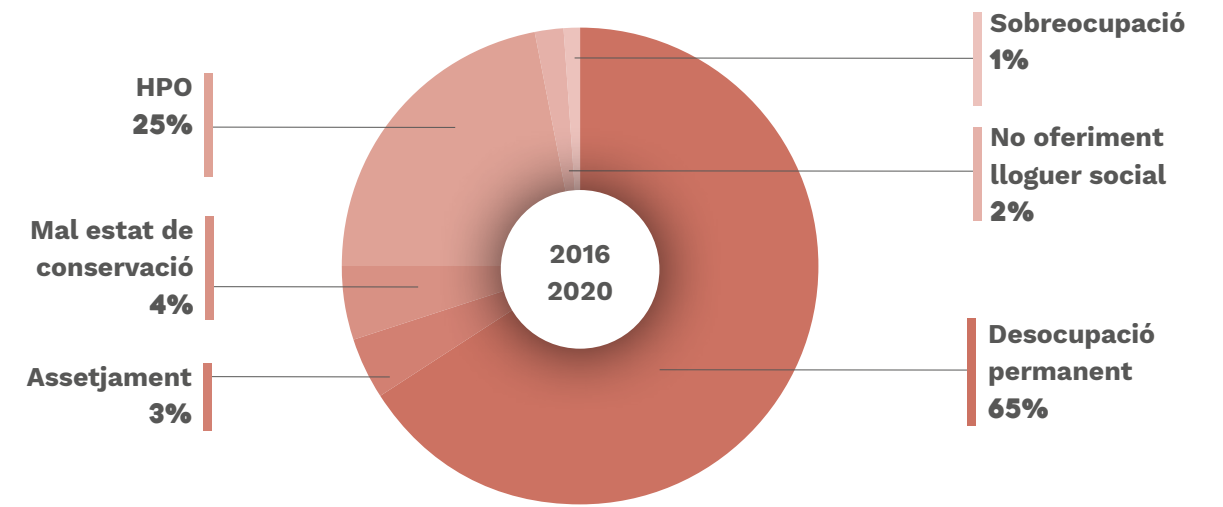
Al tancament del 2020 ja s'havien fet més de 17.500 inspeccions per garantir el bon ús de l'habitatge (més de 121.000, si s'inclou el cens d'habitatges buits), que havien permès obrir 17.095 expedients que afectaven 17.245 habitatges.

Expedients sancionadors iniciats entre el 2016 i el 2020*

Tipus d'actuacions	Expedients	Habitatges
Mobilitzar habitatge buit	661	773
Expedients de declaració anòmala (ja no es realitzen)	524	524
Sancionador per desocupació permanent	112	224
Sancionador per no inclusió en el Registre d'habitatges buits i ocupats	7	7
Expedients d'expropiació per habitatge buit (Llei 5/2016)	18	18
Aturar l'assetjament immobiliari	35	44
Garantir el bon ús de l'habitatge protegit	253	253
Millorar la conservació de l'habitatge	41	57
Ordres de conservació	22	22
Sancionador per infrahabitatge	19	35
Oferir lloguer social	21	26
Revertir la sobreocupació	13	14
Evitar l'ús com a habitatge d'ús turístic il·legal	16.065	16.065
Cessaments d'activitat	7.241	7.241
Expedients sancionadors	8.824	8.824
TOTAL	17.089	17.232

* S'inclouen els expedients en tots els estats de tramitació: en tràmit, arxivats i acabats. No s'inclouen els que estan en fase de diligències prèvies.

Tipus d'expedients sancionadors iniciats, 2016-2020

Nota: no s'inclouen els expedients vinculats a l'ús turístic il·legal atès el seu important volum en relació amb la resta d'expedients, que no permetria identificar la distribució dels altres expedients.

Resultats obtinguts

Multes i sancions imposades	87 sancions 2,53 M€
Habitatges inspeccionats	121.457 habitatges
Informes previs d'habitatge realitzats per garantir el dret de real·lotjament de les persones residents	630 informes (451 favorables i 121 desfavorables)
Regularització del lloguer d'habitatges protegits	27 regularitzacions d'HPO

La majoria de les sancions imposades es vinculen a la desocupació permanent (65%), adreçada a grans tenidors i al mal ús de l'habitatge amb protecció oficial (25%).

Al tancament del 2020, ja s'havien cobrat 53 multes (per un import d'1,04 M€) i n'hi havia 34 per cobrar (per un import d'1,49 M€).

AMPLIACIÓ DEL PARC ASSEQUIBLE

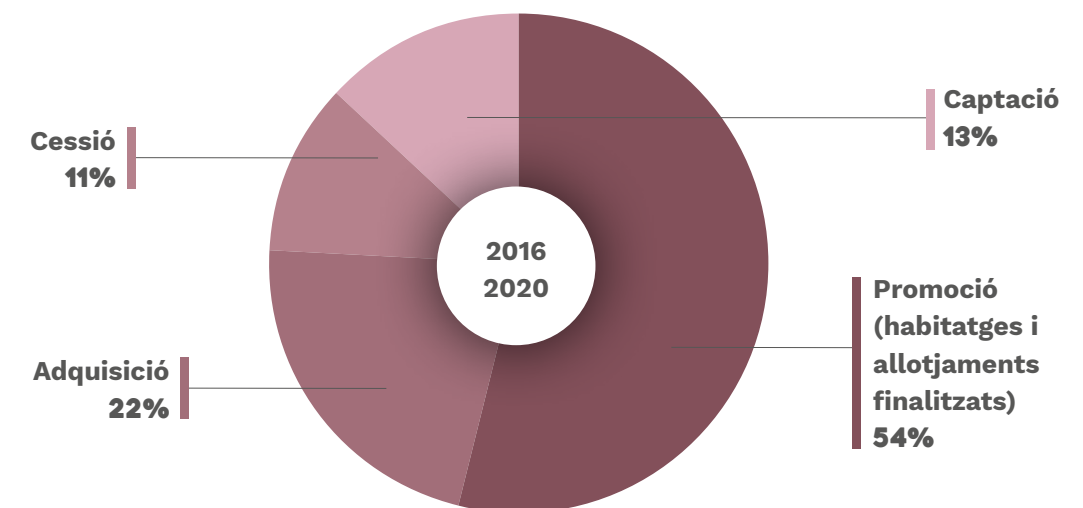
AMPLIACIÓ DEL PARC ASSEQUIBLE

Ampliar el parc assequible de la ciutat és clau per atendre les necessitats de la població, per això es treballa a partir de totes les eines disponibles: promoció, adquisició, captació d'habitatge privat per destinar-lo al lloguer assequible, i oferiment d'ajuts al lloguer que permetin l'accés a l'habitatge i el seu manteniment.

Les accions per fer possible l'ampliació de parc les duen a terme tant l'Ajuntament de Barcelona com altres organismes públics, com ara la Generalitat de Catalunya, així com entitats socials i promotores privades.

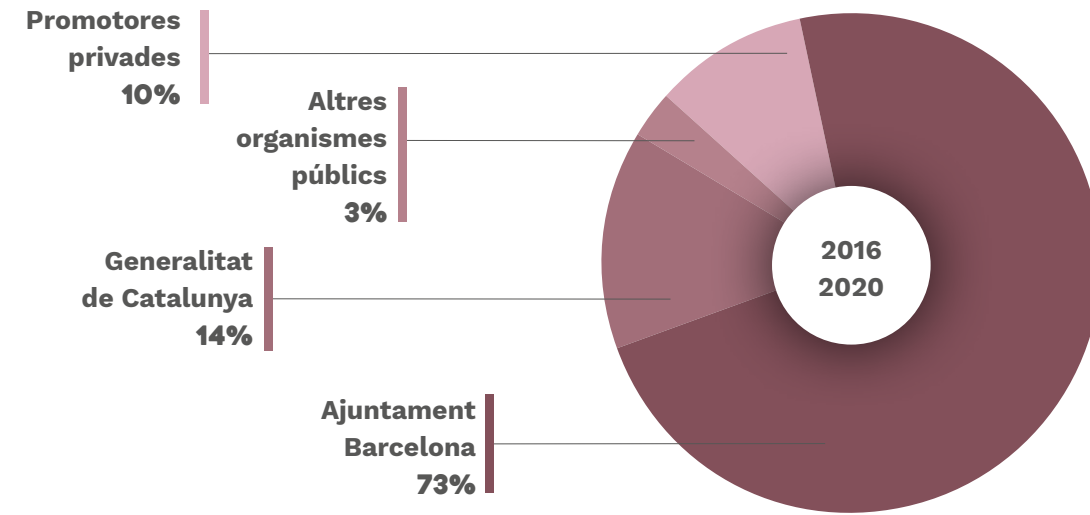
L'any 2015, el parc assequible gestionat per l'IMHAB era de 7.642 habitatges (habitatge públic i inclòs en programes de captació). Donada la manca d'un parc assequible de titularitat o gestió pública suficient a la ciutat, el **Pla pel dret a l'habitatge de Barcelona 2016-2025 (PDHB) va establir uns objectius ambiciosos: Incrementar en 18.989 els habitatges assequibles. Per al primer quinquenni es van preveure els objectius següents: promoció d'habitatge assequible - 5.696 habitatges; adquisició d'habitatge - 900 habitatges; captació d'habitatge privat - 2.050 habitatges administrats.**

Mecanismes d'ampliació del parc assequible, 2016-2020

Entre el 2016 i el 2020 el parc assequible de la ciutat ha augmentat en 3.452 habitatges, que han permès allotjar unes 9.100 persones. La meitat provenia de nova promoció i l'altra meitat, d'adquisicions i captacions del parc privat.

Creixement del parc assequible de la ciutat 2016-2020 per agents

Entre el 2016 i el 2020 el 73% de l'ampliació del parc assequible l'ha generat l'Ajuntament de Barcelona, a partir de promoció directa i delegada.

PROMOCIÓ D'HABITATGE ASSEQUIBLE

El PDHB va preveure, per al quinquenni 2016-2020, incrementar en 5.696 els habitatges protegits públics. A partir de l'experiència europea, s'han habilitat diferents mecanismes de promoció directa i delegada juntament amb entitats socials, cooperatives i privades que fan possible que actualment hi hagi 82 promocions en marxa (més les 19 acabades, amb 901 habitatges), i això permetrà que entre el 2016 i el 2025 s'hagin generat 6.100 habitatges, amb un cost de 838 M€ (500 M€ per a la promoció directa de l'IMHAB).

En aquest període l'AHC ha acabat 114 habitatges i té 4 promocions en marxa i en estudi, amb un total de 104 habitatges, que permetran que en el conjunt del PDHB s'hagin generat 221 nous habitatges.

Aquests resultats no permetran assolir les previsions, degut a la lentitud dels temps de promoció, que els mecanismes innovadors en curs haurien de permetre anar reduint.

2016

- » Concurs per a l'adjudicació de 7 solars per a cohabitatge.

2017

- » Obtenció de finançament per part del BEI i el BEC que permetrà finançar més del 95% de les promocions d'habitatge assequible amb recursos municipals.
- » Concursos per a l'adjudicació de 4 solars a cooperatives i fundacions.

2018

- » Primer concurs d'adjudicació conjunta de projecte i obra.

2019

- » Finalització dels primers APROP (allotjaments de proximitat provisionals).
- » Concursos per adjudicar 3 solars per a cohabitatge i 3 a entitats sense ànim de lucre.

2020

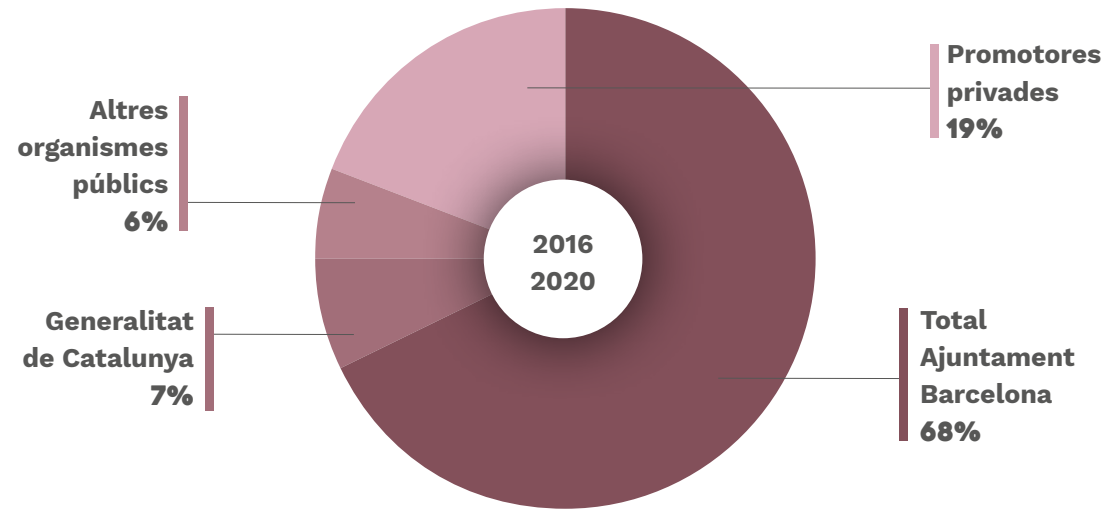
- » Conveni amb entitats representants del sector de la promoció d'habitatge assequible per a la cessió de 17 sòls per a la promoció de lloguer i cohabitatge.
- » Concurs de 4 solars destinats a habitatge industrialitzat per reduir els terminis d'execució i l'impacte ambiental.

2021

- » Inici de l'activitat d'Habitatge Metròpoli Barcelona, amb la inclusió del soci privat.

Habitatges acabats a la ciutat 2016-2020 per agents

Agents promotors d'HPO:

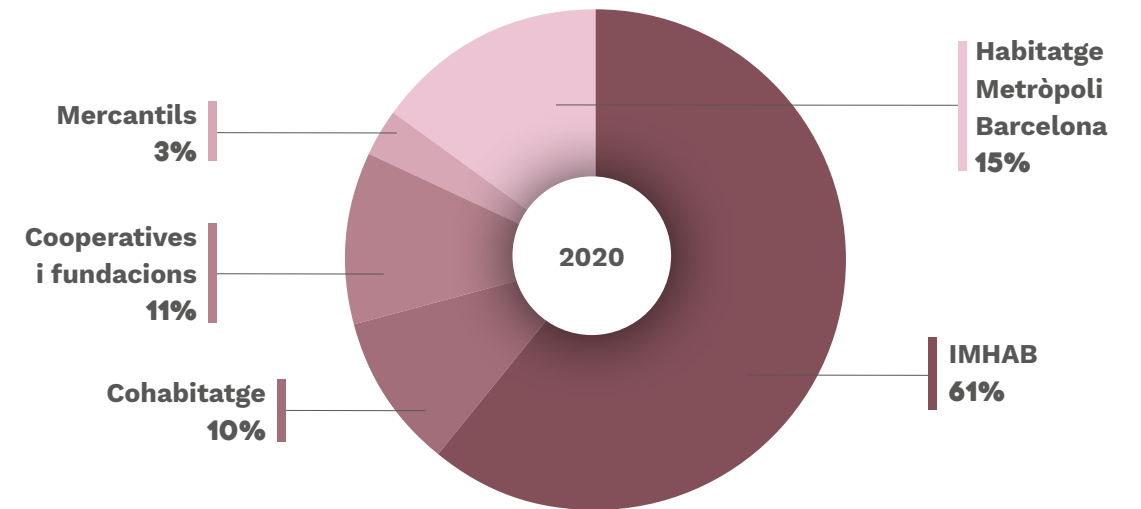
- » **Ajuntament (68%)**, a través de l'IMHAB i promoció delegada que facilita sòl a cooperatives, i entitats socials i mercantils.
- » **Generalitat de Catalunya (7%)**.
- » **Altres organismes públics (6%)**.
- » **Promotores privades (19%)**, en sòls de la seva titularitat.

Entre el 2016 i el 2020, el 68% del nou HPO de la ciutat l'ha promogut l'Ajuntament, amb un cost de 116,6 M€.

El 80% de l'ampliació de l'habitatge assequible sobre sòl municipal és de lloguer (la majoria d'habitatges per a afectades urbanístiques són de lloguer). Destaca:

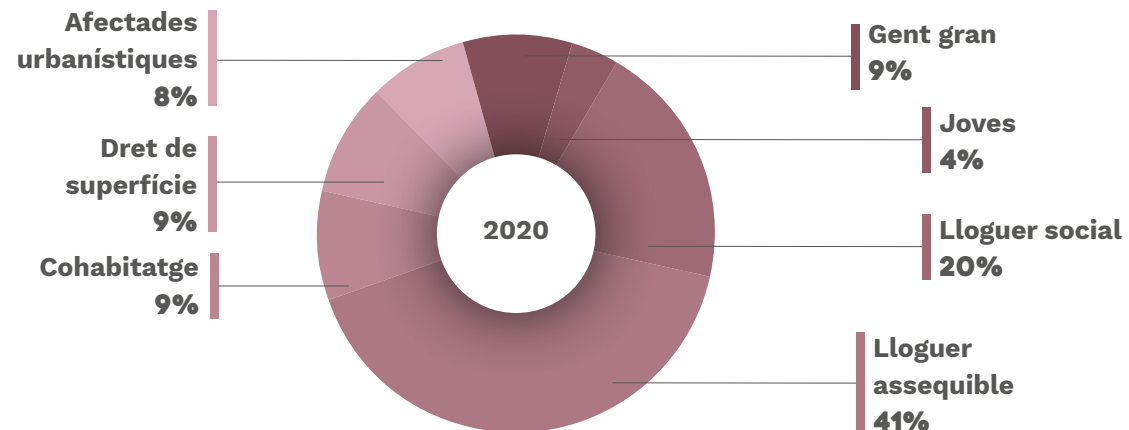
- » **Habitatge amb serveis per a gent gran.**
702 habitatges, dels quals 227 lliurats.
- » **Habitatges per a joves.**
256 habitatges, dels quals 46 lliurats.

Habitatges en marxa i en estudi sobre sòl municipal per tipus d'operador, 2020

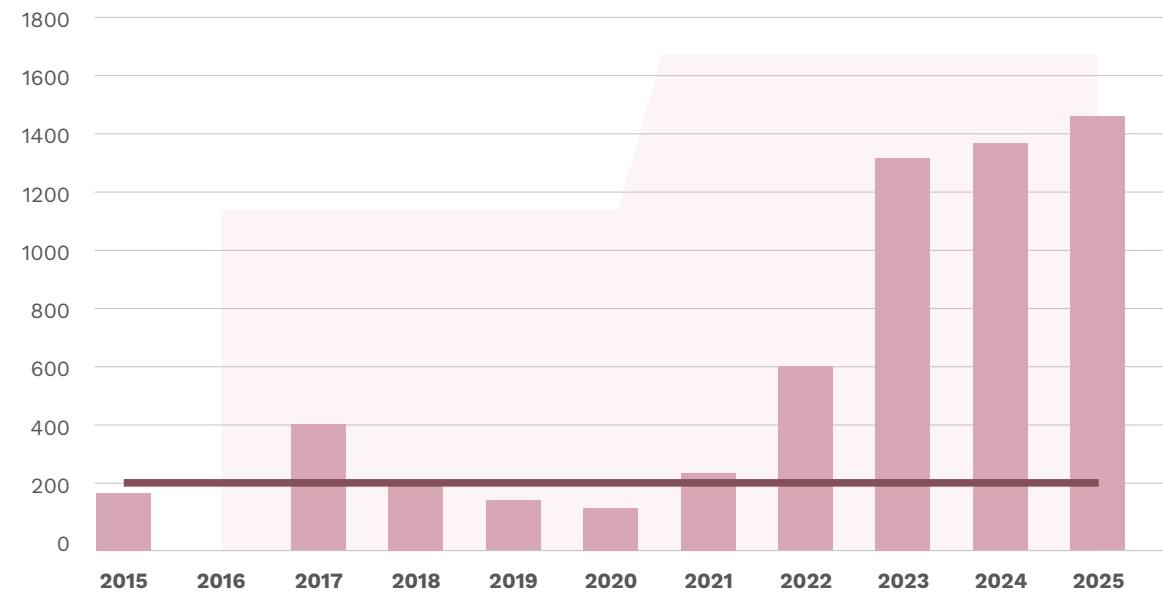
L'ampliació sobre sòl municipal s'està fent a través d'una àmplia varietat d'operadors, amb un predomini de l'IMHAB, i un rol significatiu de cooperatives i fundacions i Habitatge Metròpoli Barcelona.

Habitatges en marxa i en estudi sobre sòl municipal per tipus, 2020

El pla de promocions en curs té un cost de 840 M€, dels quals 500 M€ corresponen a les promocions directes de l'IMHAB.

Promoció d'obra nova sobre sòl municipal 2016-2025 (habitatges acabats)

■ Habitatges finalitzats sobre sòl municipal
— Mitja de la promoció IMHAB 2011-2015

POLÍTICA DE SÒL

El PDHB va preveure que durant el quinquenni 2016-2020 es planificarien sòls (aprovacions de planejament) per poder construir 6.000 nous habitatges amb protecció oficial. Durant el primer quinquenni de desenvolupament s'han aprovat diferents planejaments que permetran ubicar 4.683 habitatges amb protecció i allotjaments.

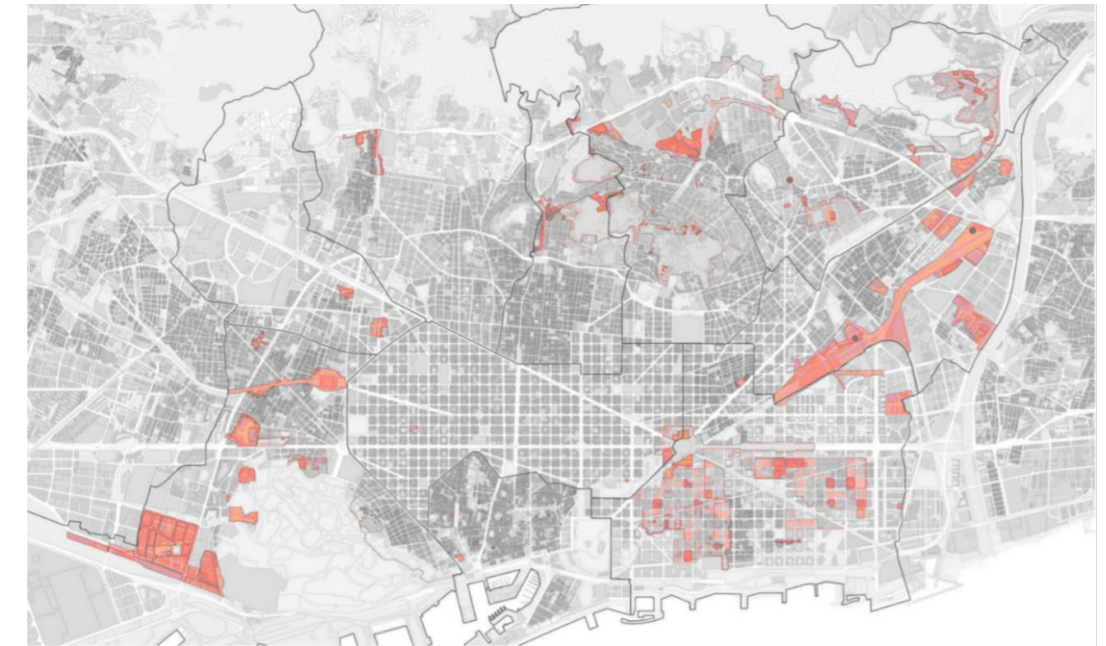
2018

- » Modificació PGM per destinar a HPO el 30% del sostre residencial d'obra nova o gran rehabilitació.
- » Modificació PGM per establir terminis d'edificació.

2016-2020

- » Aprovació definitiva de planejaments urbanístics que permetran generar 4.683 habitatges assequibles (protegits i allotjaments) nous.

Principals transformacions urbanístiques de la ciutat

ADQUISICIÓ D'HABITATGE

El PDHB 2016-2025 va preveure un fort impuls de l'adquisició d'habitatge, amb 900 habitatges durant el primer quinquenni i 500 més durant el segon.

Per fer-ho possible, s'ha establert un programa municipal de compres al qual s'ha afegit l'impuls de la compra i la cessió per part de l'AHC, que conjuntament han adquirit 1.037 habitatges, situant-se així per sobre dels objectius previstos.

2015

- » Conveni amb diferents entitats financeres per a la cessió d'habitatges en usdefruit.

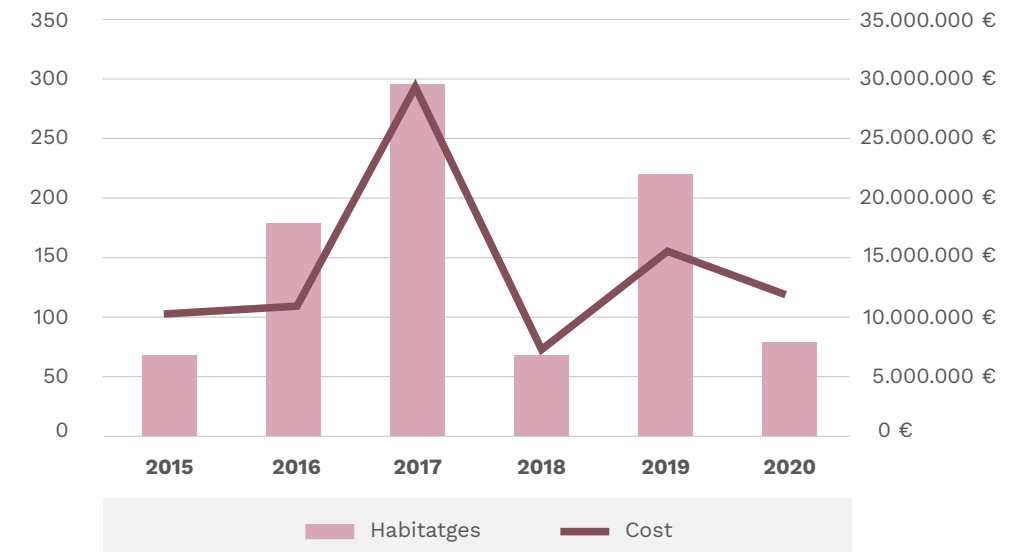
2016

- » Impuls del programa municipal de compres adreçat a entitats financeres.
- » Establiment d'una directriu de compres per establir el preu orientatiu per l'adquisició d'edificis i habitatges.

2018

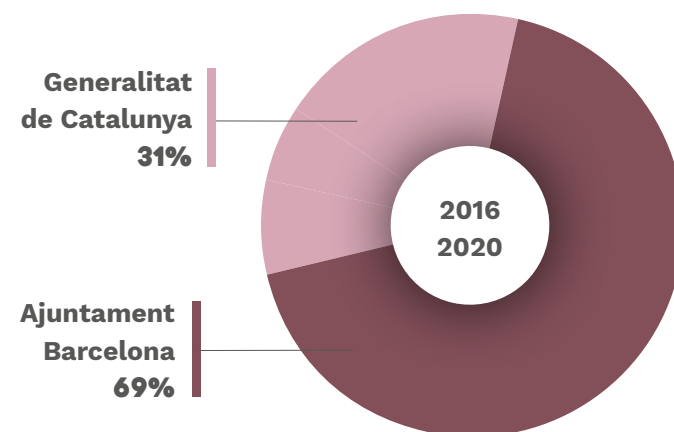
- » Modificació PGM per delimitar tota la ciutat de Barcelona com a àrea de tanteig i retracte.
- » Impuls del programa per a la regularització i rehabilitació dels habitatges i edificis adquirits per l'IMHAB.

Habitatges adquirits a la ciutat 2016-2020 per agents

Entre el 2016 i el 2020, l'Ajuntament de Barcelona ha adquirit 833 habitatges, que permeten allotjar unes 2.100 persones, per un preu de 68,5 M€ (82.285 €/habitatge).

Habitatges adquirits a la ciutat 2016-2020 per agents

Entre el 2016 i el 2020, l'Ajuntament de Barcelona ha adquirit un 69% dels habitatges.

CAPTACIÓ D'HABITATGE AMB DESTÍ A LLOGUER ASSEQUIBLE

El PDHB 2015-2025 va preveure un fort augment de l'habitatge administrat pels programes de cessió, per passar de 777 habitatges l'any 2015 a 2.050 el 2020.

Tot i el reforç dels programes existents i la creació del nou programa de captació d'habitatges d'ús turístic, la forta pressió del mercat ha fet que al tancament del 2020 es gestionessin 1.243 habitatges.

2015

- » Conveni amb la Fundació Hàbitat3 per a la captació i gestió de 250 habitatges.

2016 i 2017

- » Llançament del programa "Tu tens la clau" per captar habitatge per a la Borsa de Lloguer.

2018

- » Convenis amb el Col·legi d'Administradors de Finques i el Col·legi d'Agents de la Propietat Immobiliària de Barcelona per a la captació de 200 habitatges cap a la Borsa de Lloguer.

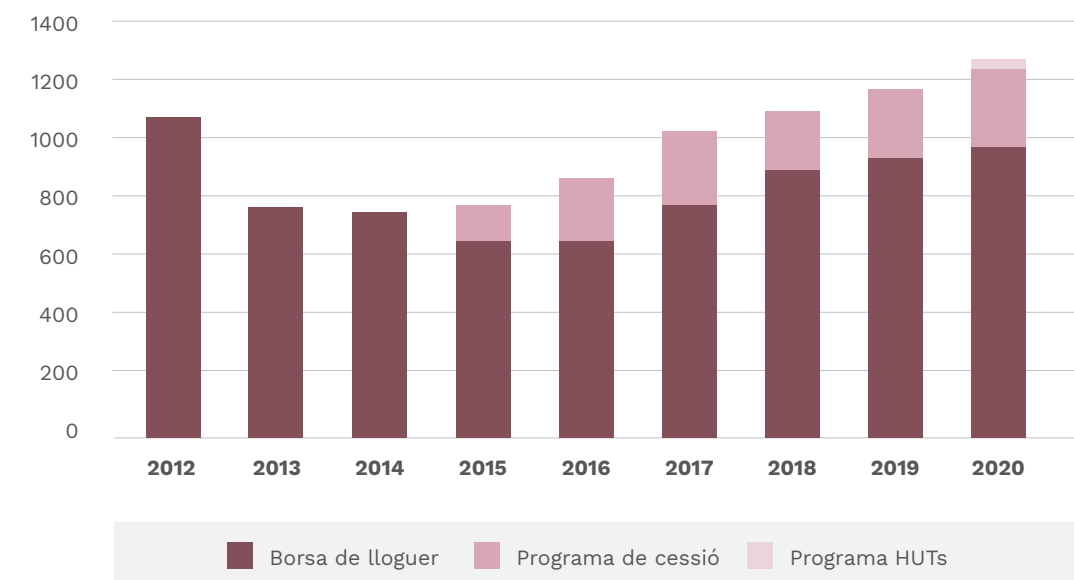
2019

- » Nou conveni amb la Fundació Hàbitat3 per ampliar els habitatges captats i gestionats; i inclusió del programa "Primer la llar", adreçat a persones sense llar.

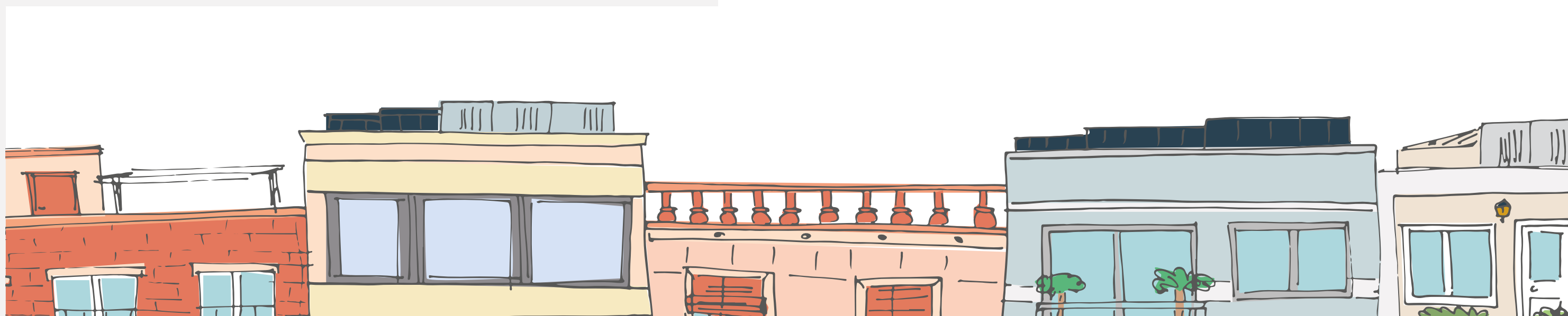
2020

- » Programa de captació d'habitatges d'ús turístic (HUT) amb destí a lloguer assequible.

Habitatges assequibles administrats pels programes de captació del parc privat

Al tancament del 2020, els programes de captació d'habitatge privat administraven 1.243 habitatges que dotaven d'habitatge assequible unes 3.100 persones.

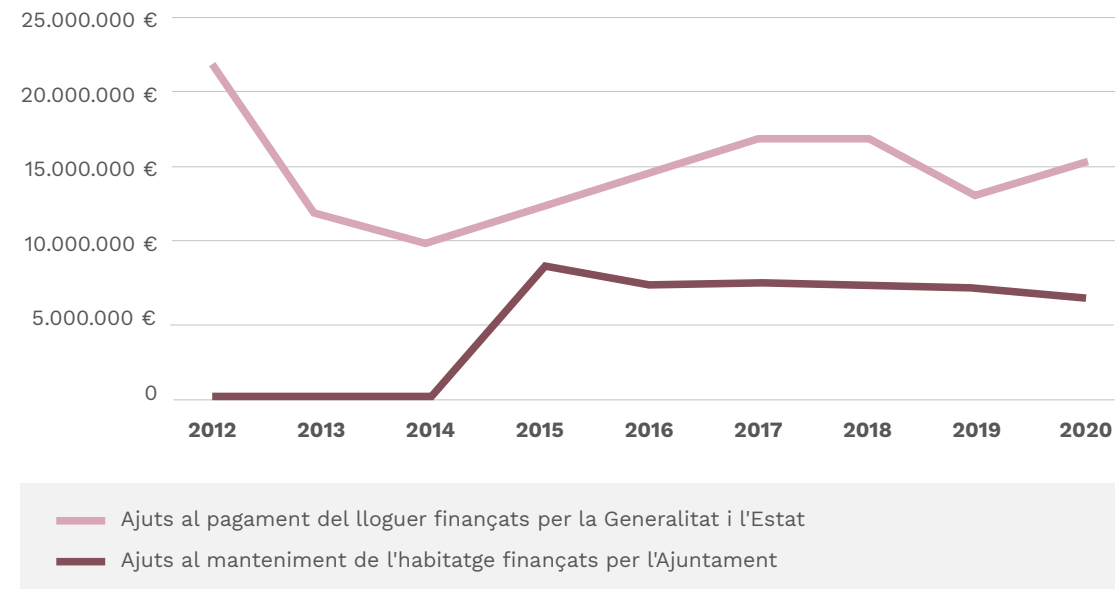
AJUTS AL PAGAMENT DEL LLOGUER

El PDHB va preveure un fort impuls als ajuts al pagament del lloguer, especialment durant el primer quinquenni del pla, per poder donar resposta a les necessitats existents. Aquests ajuts havien d'atendre tant les persones que residien al parc públic com al parc privat.

En relació amb les unitats de convivència que resideixen al parc públic (sense incloure-hi els habitatges amb serveis per a gent gran), els objectius ascendirien a 2,42 M€ l'any. Aquests primers cinc anys d'execució del PDHB s'han assolit els 1,88 M€ l'any (9,39 M€ en total), un 77% del previst, però per sobre dels 1,63 de l'any 2015.

Pel que fa al parc privat, es va preveure atorgar 13.500 ajuts l'any, però només s'ha assolit un 67%, amb un total de 9.140 ajuts l'any, una xifra molt similar als 9.117 ajuts de l'any 2015. Això s'explica pel fet que, tot i la incorporació d'ajuts municipals al pagament del lloguer l'any 2015, els ajuts de la Generalitat i l'Estat no han recuperat, en tots els anys, els valors de l'any 2012, que es van situar en els 21,36 M€.

Habitatges assequibles administrats pels programes de captació del parc privat

2016-2020

- » L'Ajuntament ha augmentat l'import destinat a ajuts al pagament de l'habitatge de 31 M€ el 2016 a 53 M€ el 2020.

2020

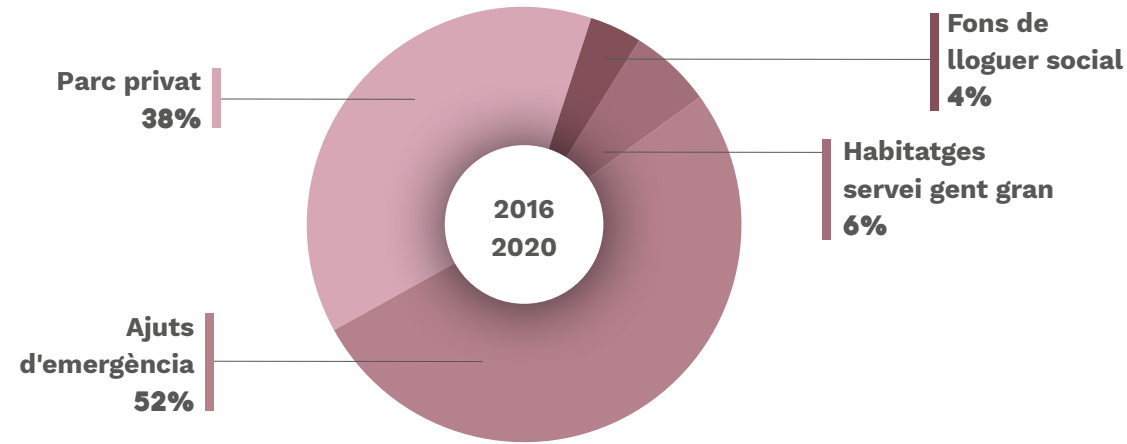
Mesures Covid

- » Moratòria automàtica del pagament del lloguer dels habitatges del parc públic.
- » Revisió de les quotes de lloguer dels habitatges del parc públic i dels habitatges inclosos al parc de cessió (programa d'Hàbitat3).
- » Llançament del nou ajut específic al pagament del lloguer per part de l'AHC.

Ajuts al manteniment de l'habitatge existents:

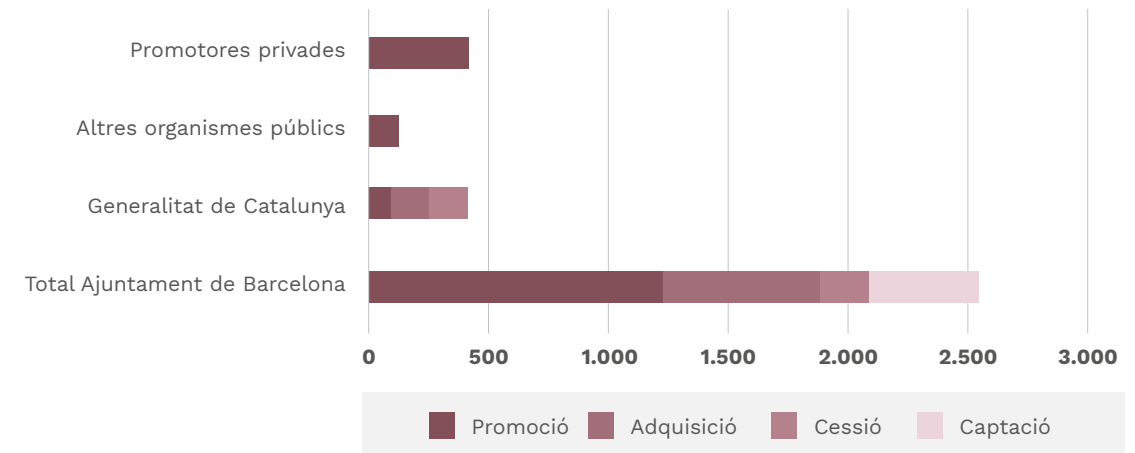
- » **Ajuts al pagament del parc privat (38%).** Els ofereixen l'Ajuntament, la Generalitat i l'Estat i es gestionen a les oficines de l'habitatge. Entre el 2016 i el 2020 han ascendit a 45.698 ajuts, per un import total de 113,72 M€.
- » **Ajuts d'emergència per a l'allotjament (52%).** Els ofereixen els serveis socials municipals. Entre el 2016 i el 2020 han ascendit a 61.755 ajuts, per un import de 54,60 M€. Els ajuts a l'allotjament s'han disparat el 2020 arran de la covid, fins a arribar als 24,73 M€.
- » **Ajuts al parc públic (4%).** Estan vinculats al fons de lloguer social, que facilita el pagament dels habitatges públics a les llars amb menys ingressos. Els ofereixen l'Ajuntament i la Generalitat. Entre el 2016 i el 2020 han ascendit a 5.414 ajuts, per un import de 9,39 M€.
- » **Ajuts als habitatges amb serveis per a gent gran (6%).** Faciliten el pagament dels habitatges amb serveis a les persones grans. Els ofereix l'Ajuntament. Entre el 2016 i el 2020 han ascendit a 6.625 ajuts, per un import de 17,29 M€.

Tipus d'ajuts al pagament del lloguer, 2016-2020

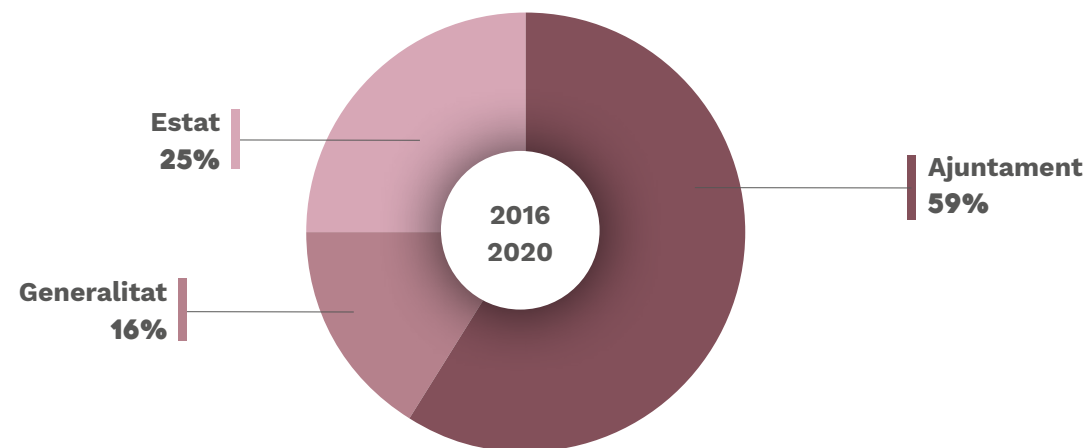
Entre el 2016 i el 2020 s'han atorgat 119.492 ajuts al pagament de l'habitatge, per un import de 195 M€. El 2020 s'ha donat suport a unes 55.800 persones.

Ampliació del parc assequible de la ciutat, 2016-2020 (habitatges)

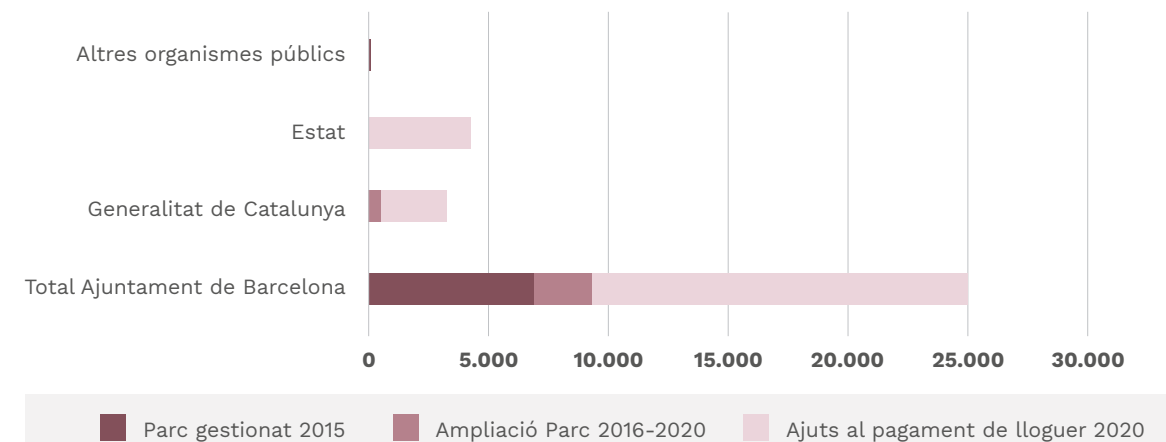
Entre el 2016 i el 2020 el parc assequible de la ciutat s'ha ampliat en 3.452 habitatges. Això ha permès allotjar unes 9.100 persones.

Distribució entre administracions, 2016-2020

Entre el 2016 i el 2020 l'Ajuntament ha aportat el 59% dels ajuts al pagament del lloguer, del conjunt de parc públic i privat.

Població atesa per les polítiques d'habitatge (unitats de convivència)

Al tancament del 2020, les administracions públiques oferien suport en l'accés i manteniment de l'habitatge a 32.000 unitats de convivència.

GESTIÓ DEL PARC PÚBLIC

L'impuls previst al PDHB per a la creació d'habitatge assequible a la ciutat ha fet necessari reforçar la capacitat de gestió del mateix parc i establir mecanismes per possibilitar la incorporació al parc públic d'habitatges adquirits i cedits, que en moltes ocasions han requerit processos de regularització de les persones residents i de millora tant de les finques com dels habitatges.

Un dels grans reptes que el pla abordarà en el seu segon quinquenni serà seguir reforçant l'Institut Municipal d'Habitatge i Rehabilitació per fer possible la gestió d'un parc cada vegada més divers i distribuït.

2016

- » Inici del Pla de revisió i actualització del parc públic de lloguer.
- » S'estableix que un 30% dels habitatges de lloguer assequible i dret de superfície s'adreçaran a joves, i un 10% a dones i famílies monoparentals femenines.

2017

- » Constitució de l'Institut Municipal de l'Habitatge i Rehabilitació de Barcelona (IMHAB).

2018

- » Establiment d'un programa per a la regularització i rehabilitació de les finques adquirides.

2020 (mesures covid)

- » Moratòria automàtica del pagament del lloguer dels habitatges del parc públic.
- » Revisió de les quotes de lloguer dels habitatges del parc públic i dels habitatges inclosos al parc de cessió (programa d'Hàbitat3).

HABITATGES GESTIONATS PER L'IMHAB

» Habitatges públics de lloguer	7.817 hab. (78,7%)
» Habitatges en dret de superfície sobre sòl municipal	872 hab. (8,8%)
» Habitatges privats de lloguer inclosos en programes de captació	1.243 hab. (12,5%)

Habitatges gestionats per l'IMHAB, 2012-2020

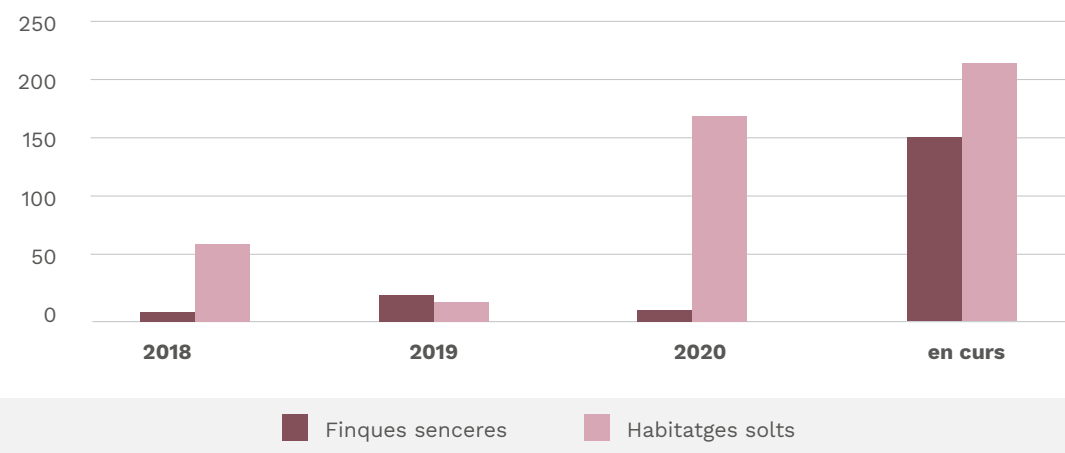
Al tancament del 2020, l'IMHAB gestionava 9.932 habitatges, que dotaven d'habitatge unes 25.000 persones.

REHABILITACIÓ DEL PARC PÚBLIC

Els habitatges adquirits necessiten un procés previ a l'entrada de les persones residents. Els serveis municipals duen a terme quatre tasques prèvies:

- » Identificació de les persones residents (en el cas que n'hi hagi) i del seu dret d'ús de l'habitatge.
- » Procés de rehabilitació de la finca.
- » Intervenció al mateix habitatge.
- » Adjudicació a la nova unitat de convivència (o manteniment en condicions legals de la unitat de convivència que ja residia a l'habitatge). **Al tancament del 2020 s'havien regularitzat o subrogat les residents en 266 habitatges adquirits, unes 665 persones.**

Habitatges adquirits rehabilitats i amb les persones residents regularitzades

Entre 2017 i 2020 s'ha realitzat actuacions de reparació, rehabilitació i millora en habitatges i edificis del parc públic per un import de 28 M€

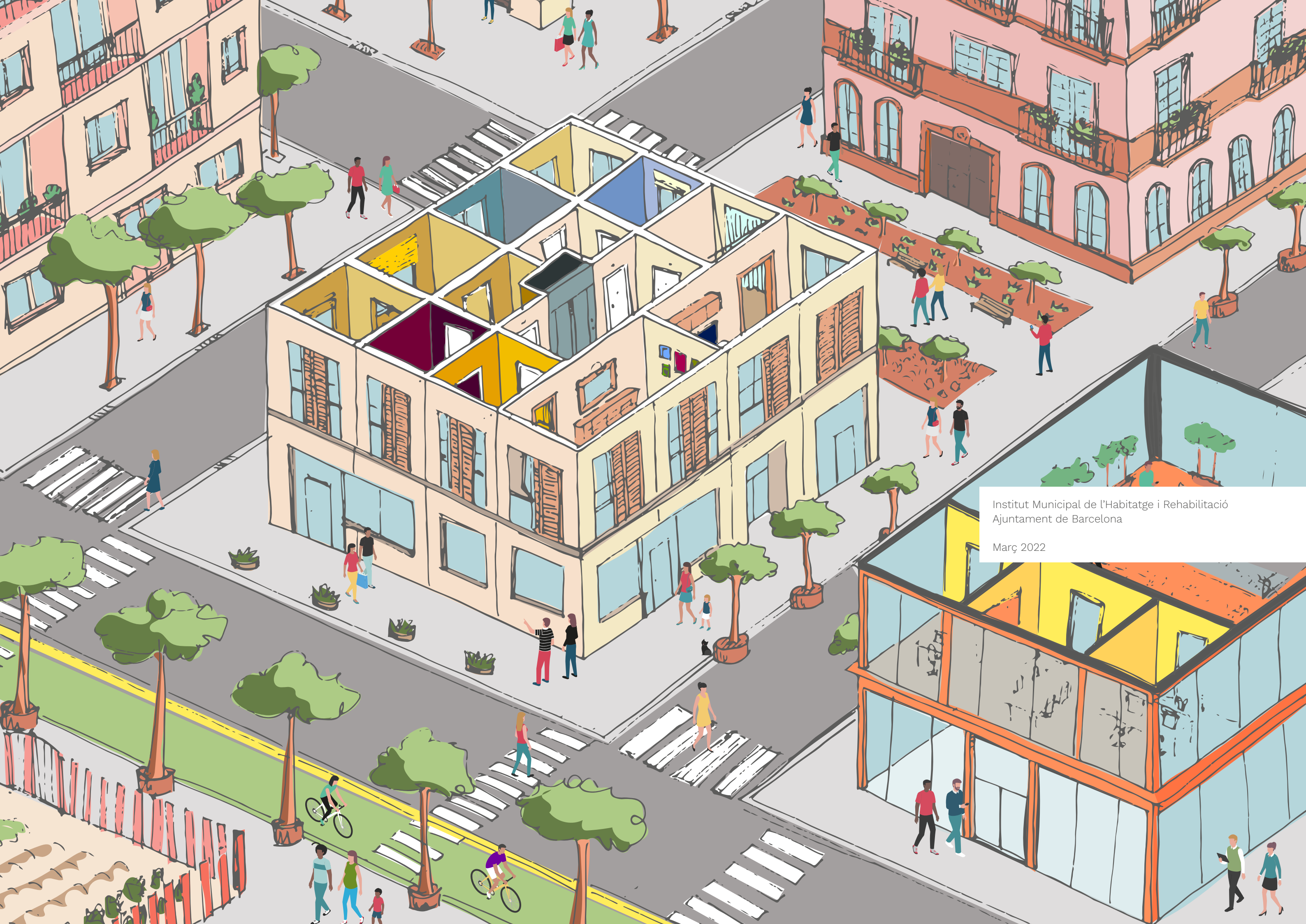
SUPORT A ENTITATS

Al tancament del 2019 (quan es va fer el darrer cens), Barcelona tenia 809 habitatges d'inclusió social, gestionats per 45 entitats que donen suport socioeducatiu. Un 36% d'aquests habitatges són públics (Ajuntament, Generalitat i Diputació, entre d'altres), és a dir, 291 habitatges. Al 2019, 109 d'aquests habitatges eren propietat de l'IMHAB.

- » Entre el 2016 i el 2019 han augmentat en 132 els habitatges gestionats per entitats al servei d'unitats de convivència que necessiten acompanyament social.
- » S'han modificat els criteris d'accés a l'HPO per prioritzar les unitats de convivència que resideixen en habitatges d'inclusió social i, així, facilitar-los la integració definitiva i disposar d'habitatges per a persones amb necessitats d'acompanyament socioeducatiu.

Al 2019 els habitatges d'inclusió van oferir un lloc adequat on viure acompanyat de suport socioeducatiu a 4.009 persones (quasi un 10% més que al 2016).

Institut Municipal de l'Habitatge i Rehabilitació
Ajuntament de Barcelona

Març 2022

B Institut Municipal
de l'Habitatge
i Rehabilitació

BALANÇ 2016-2020
PLA PEL DRET
A L'HABITATGE
DE BARCELONA
2016-2025

Per a més informació:
www.habitatge.barcelona

Ajuntament
de Barcelona